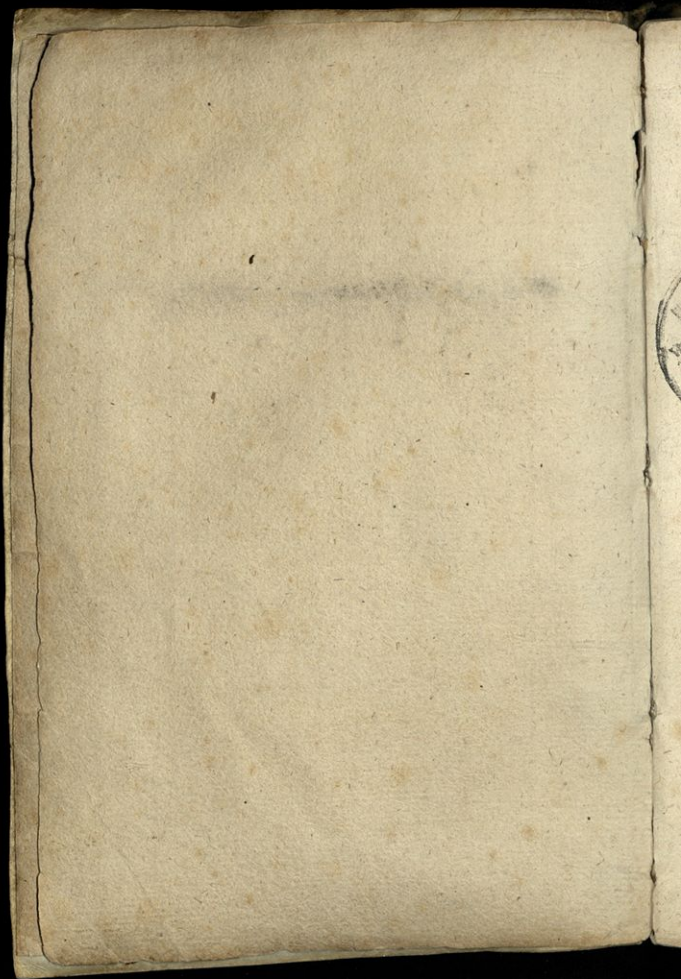

1925-1927 V3.a

BENEFICIUM

Christi.

19897

GOVO
RENJE VELE PRUDNO
od dobrotsinjenja ili dobrote pro-
petoga Isukrista ka
Krstianom.

VTUBINGI

M. D. LXV.

KRSZTIANSKIM TSTATCZEM.

BVdych nam yedne Knisicze od prudneih i ve
che devotih, plne svetoga nauka pred ruke
prišle, akošu ke druge Knige vnaših vrimenih
utsiniene i spravliene, takošu ove: Kih titul ē
od dobrotsinienya ili dobrote propetoga Iskrsta
ka Krstianom. Nam se jest videlo na utissenie i
prud vass datie nastampu, i prez imena pišez.
nato da vassbude veche nagibalo slovo Bosye tsta-
tie, nego oblašt onoga kiye jest naiprvo iz sve-
toga pišma šlosil Talianskim yazikom. Potle pae
ki jesu iz Taliansškoga u Hrvaczki verno
išlatsene i obrachene, po Antonu
Dalmatinu i Sztipanu
Istrianu.

REGULA.

v z z y ſ u h ch cz ts ſ ſ yu.
m m ſo m q m l m v m w m

ID = 97842944
IN = 03000 4294

OD DO

BRATSINENYA ILI DO

brote propetoga IŠK TA ka Krstia

nom : Od porodnoga griha, od ne

volie i ubostiva Tslovitsaš

koga .

KAPITUL I.

ZVETO PISZMO

govori, da yesit Gospodin

Bog tslovika stvoril na po

dobu i priliku svoyu, stvo

riga kolikoše pristoyi ktelu tako da ne

bisse podlosan niednomu trplienyu. I ko

likoše pristoyi na dusi, stvoriga pra

vadna, istinna, bogolyubna, milostiva,

i sveta . Da pokle bi prelasschen i pre

mosen skrozi poselinye znanya, yalē

od Yablka od Boga prepovedana, tud

ye zgubi ono podobstvo i priliku Bos

yu, i prilitsan posta Bessiam, i Diavlu

kiga bissē prehinil . Toga radi, koliko

še pristoyi na dusi postalye neprava

A ij dan,

Szalomē

na 50. fca

p t. Sztā

tslovista)

ki pred

grihom i

potle .

dan, lasacz, nemilostiv, nebogolyuban
i nepriatel Bosyi . Kolikoſe paki natelu
priſtoi, poſtalye betesan i bolezni, to
yeſt podloſan vſſakomu trplienyu, pod-
loſan tiſſucha nevoliã, vſſakoyakoi ſko-
di, zabavi, neſſrichi i betegu, ne liſto
podoban, nego oſſche mañſi i niſi od
zviriſne .

I tako, akobi naſſi prvi Otczi bili Bo-
gu poſluſſni, oſtavili bi nam bili zaſo-
bom kako yedno blago otatſaſko ko di-
dichẽ i odleku priſtoi, ñih pravadnoſt
i ſvetoſt : A tako buduch nepoſluſſni
Bogu, oſtavilinamſu miſto didine, ñih
nepravadnoſt, nebogolyubnoſt, ſrd-
ſuprot Bogu, pota put da yeſt nezmo-
ſno da biſmo mogli znaſſu mochu Bo-
ga lyubiti i ſiloſitiſe zvolyu ñegovu, pa-
tſe yeſimo nepriateli ñegovi kako ono-
mu, ki yeſt pravi ſudacz ki grihe naſſe
kaſſtiga, i nemoremoſe nigdar ufati na
miłoſt ñegovu .

Inſumma, oya naſſa natura ſkroz A-
damov

damov grih vsa se yesit skvarila, i kako:
 no prvo bisse vssa i plemeniteya otas
 vsih stvari, takoye postala nisa i podlo:
 sna vsim stvaram, slusabnicza Diavlia,
 griha i smrti, i osuyena vmuke paklene:
 Razumse stavssima zgubi, terefe zatse
 govoriti dobro zlo, a zlo dobro: stima:
 yuchisse ona koyasu kriva i hinbena za
 pravadna, i pravadna kriva. Prorok pa:
 ki promislaiyuchi ove ritsi govori: Da
 yesit vsaki tslovik lasacz, i niga kibi do:
 bro tsinil: vladayuch Diaval mirno svo:
 yu polatsu kako tvrdo orusan, to yesit o:
 vi svit, koga yesit on poglaviczza post:
 tal i Gospodin.

Psal. 114.

Psal. 14.

Ni yazika kibi mogal tistuchi del na:
 ste nevolie i ubostva izrechi, zats bu:
 duch mi od Boga stvoreni snega vlass:
 chimi rukami: zgubilissimo onu Bosas:
 tvenu podobu, i postalissimo Diavlu po:
 dobnii, negove nature, i yedini snim
 skupa, hotiyuchi vse to tsa on hoche,
 odpovidayuchisse vsim ka nemu nistu
 ugodna.

A in

I bu

I buduch mu mi tako dani za plen
ili za robe, yednomu takovomu netsist
tomu Duhu, nenahodisse tako velik i
grozovit grih, naki vsaki od nas ni nas
gnut i pripravan stvoritiga, kadabiga
milost Bosya ne drsala i branila. Ovo
pogublienje pravadnosti, i ova nagiba
i pripravna volia kavsakoi nepravadno-
sti i zlobi, imenuyesse porodni grih,
ki yesmo donessli i prieli iz materine us-
trobe, i vazdaga snami nosimo, rode-
chisse Szinove sirda: I imel ye zatsetak
od nassih prvih roditel, tere yesit uzrok,
i vrutak vsih grihov, i vsake nepravas-
dnosti i netsistochke ke tsinimo, od kih
ako hochemo biti prosti tere osloboye-
ni, i vaspetsi se vrnuti na onu prvu tsisa-
tochu i dobiti opet podobu Bosyu, po-
trihno yesit, da na prvo grihe, nevolie i
ubosstvo nasse spoznamo.

Lipa pri-
lika.

Zatsto kako nigdar niedan neissche
likara ako prvo nespозна da yesit betes-
san, ni nezna plemenitu zadovolnost
likara

likarove meštarie, ni dlga koga ima sus-
prot likaru: ako nezna da nega beteg ē
okusen, tsemeran i smrtni: tako niedan
nezna ISKTA yedinoga likara duff nas-
sili ako nezna da yesit duffa negova be-
tesna, i nemore poznati plemenitu za-
dovolnost Isukristovu, ni dlsnu hvalu
ku muye dusan ako neznide u spozna-
nye svoih grozovitih grihov, i betegu
kusnoga i smrtnoga, koga imamo skro-
zi nasse prve roditelie.

KAP. II.

Bogye dal zapovedi ili zakone zato, da spo-
znaysi grihe i desperaysi je, i nemoguch-
je pravadni utsiniti ni spassiti znasimi de-
li: Dabi smosse kmilosti Bosyoi utekli, i
kpravadnosti vere.

ZAto kadaye nass Gospodin Bog
skrozi nega nessimernu dobrotu i
milost hotel poslati svoga yedinoroye-
noga Szina na odrissenie ubozih sinov
Adamovih, i znayuchi da yesit potre-
bno prvo stvoritie inautiti da spozna-

A iii yu

KAP. II.

yu svoje grihe i nevolie. Izabralye A-
braama vtsigovom simenu ē obechal
blagosloviti vse Narode, i priel ē za-
svoi vlasschi plk negov rod, komu po-
kleše bilše delil iz Yeyupta: i osloboyen
od Faraunove tefske slusbe dalmu ye
zakon po rukah Moisseovih koī prepo-
veda i krati poselinye, ter zapovida da
Boga lyubimo sa vsim srczem, sa vsu
dusu, sa vsu mochu, tako da vse nasse
ufanie bude Vboga postavlieno: Dasse
mo gotovi sivot nass ostaviti i zgubiti
za voliu Boga nassga, i trpeti vsaku mu-
ku na udih nassih, ostaviti i zgubiti vsa
ko nasse dobro i blago, i potstenie radi
tsasti Boga nassga, odlutsivsi prvo u-
mrity, nego utsiniti kugodi maliahnu ris-
ka nebi ugodna bila Bogu nassemu, tsis-
nechi vsa ova sa vsakim veselyem i
pripravnim srczem.

Ki ē nass
blisni.

Zakon offche zapovida, da nassga
blisnega imamo lyubiti kako sami sebe
Blisni razumise vsakoga plemena lyu-
di,

di, tako priateli kako nepriateli: hoche
daſu pripravleni utsiniti vsiakomu ono
tſa seliemo dabiſe nam utsinilo, i lyubi-
ti vſe ritsi naſſega bliſnĕga, kako naſſe
vlaſſche.

Tſlovik tada kad vaoyi ſiveti zakon
glieda kako vyedno tſiſto Zrczalo, br-
zo ſpozna ſvoi beteg i nemoch, da ne-
more podloſan i poſluſſan biti zapovi-
dā ili zakonō Boſym, i dati dlsnu tſaſt
i lyubav ſtvoritelju ſvomu.

Zato prvi oficij ili izrutsenie, ko za
kon daye, oyi yeſt: Da tsini grih ſpo-
znati, kako Œti Paval govori Rim. na 3.
i vdrugom meſtu govori. Ya niſſam
griha ſpoznaſ, nego po zakonu. Prvi ofi-
cij zapo-
vedi Bo-
ye ili za-
kona.
Rim. 3.7.

Drugi oficij zakona ē, da tsini grih
naveche mnosati: Yere buduch mi od-
lutseni od poſluha Boſyega, i ſluge dia-
vli utsiĕneni i plni vſakih zlochudnih plo-
dov, i poſelinya, nemoremo trpeti da
nam Bog prepoveda i kraty poſelinye,
ko toliko na veche gre i raſte, koliko
A v veche

veche yest prepovedano . Zato sveti
 Pavel govori , da priko mire pride gri-
 ssechi grih, kako on sam govori , mrtav
 bise , razumei grih : ali prislatsi zakon
 uskrisnu i narašte .

Treti ofi-
 cij.

Devt. 27.

Treti Oficij zakona ē, da odkriva i
 otsituye srd i sud Bosyi: Koyi smrtiom
 priti i zmuku vetsnu onim ki neobslus-
 suyu naplne svrsno zakon negov, yere
 sveto pisano govori: Proklet ē ki stas
 novito neobslusi vsiaka , ka godisu zas-
 pisana u knigah zakona , zatsto S. Pa-
 val govori da zakon ē slusbenik smrti
 ti (to yest da smrtiom slusi, tereyu des-
 li) i srd tsini . Kadaye paki zakon grih
 odkril i otsitoval , i tsinil yest grih obia-
 lovati i narašti, i pokazalye gniv i srd
 Bosyi, da smrtiom priti .

Tsetrti ofi-
 cij.

2. Kor. 2.

Tsetrti oficij tsini grozovito stralski
 va tslovika , kiye vdesperaczion prislal
 i hotelbi zadovolno zakonu utsiniti . A-
 li vidi istinno da po niedni put nemore
 i nemoguch, srdise na Boga, i nebi ho-
 tel

tel dabi Bog bil, boyechiše kassigan bi-
ti i lyuto od nēga mutsen, kako Šti Pa-
val piše, da mudrosti plena, yešt nepri-
yatel Bosyi, zatsto ni podlosna zakonu
Bosyemu, i nemore.

Peti oficij zakonai i vlasschi nē ishod
i konacz, yešt veche plemenit, i potri-
ban yešt da tslovika tsini potribno ka l-
sukristu utechiše. Kakono prestrasseni
Evrei posilieni bihu Moiseya prositi
govorechi, negovori nam Gospodin,
nego ti nā govori da ne umremo, i po-
slusni hochemo biti i vsaka utsiniti. I
odvecha Gospodin, vele dobrostu go-
vorili: I zadrugo nišu pohvalieni nego
zato dašu prosili yednoga srednika ili
odvetnika meyu nimi i meyu Bogom,
koi srednik biše Moisei ki zlamenuye
ISKTA, ki imialše biti odvetnik i sres-
dnik me i tslovikom i Bogom: I zato re-
tse Bog Moiseyu yavitim hochu Pro-
roka izposredu nih bratov tebi podo-
bna, i polositi hochu besidu moyu va-
uista

Peti ofi-
cij zakona.

Rim. 8.

Rim. 10.

Isihod 20.

Devt. 18.

KAP. III.

ušta negova, i govoritiim hoche vsse ri-
tsi koyemu ya zapovim, i kassigati ho-
chu vsiakoga ki nebude posluslan ritsa
moyim, koye on bude govoril va ime
moye.

KAP. III.

Da prosschenie grihov, i pravadnot voren-
ye: I vsako nasse spassenye od Isukrista is-
haya.

BUduch nass Gospodin Bog onoga
velikoga Proroka poslal, koga nam
bisse obechal: A to yesit sivoga prvoroz-
yenoga Szina, da nass oslobodi od pro-
kletstva zakona, i smiri znassim Bogō,
i da zadovolnu i pripravnu utsini volyu
nassu kdobrim delom: Szczelivsi slo-
bodnu volyu: i povrati nam onu bosas-
tvenu podobu ku yesimo zgubili skroz
ziuzrok ili grih nassih prvih roditeli: I
zniauchi mi, da pod nebō ni dano drugo
ime tslovikom, vakō bisse mogli spasis-
ti, razvi va Isukristovom imenu: Tes-
czimo kñemu skoraki sive vere pod
krilo

Kol. 3.

Dian. 4.

krilo njegovo, ki naš zove vapiyuchi.
 Pridite kamni vsi ki se trudite i obloseni Math. 11.
 yeste, ya vaš hochu spokoiti.

Ko utišenie, ka radošit na ovom svijetu
 more se pripodobiti onoi, onoga ki se
 chuti i vidi oblosen zneustrplivu tess
 kochu svoih grihov, šlišayuch tako šla-
 tke i priaznive beside šina Bosyega, ki
 mutako dobrovolno obetuye spokoiti
 ga i osloboditi od takova tetska brime-
 na? Ali vse vatom štoi, da šprave špo-
 znamo beteg i ubošivo naše, yere ne-
 zna i nechuti tsto yest dobro, on ki ne-
 zna tsto yest zlo.

I zato govori Isukrist, akoye ki sedā Ivan 7:
 pridi kamni i pij, kako dabi hotil rechi,
 ako se tslovik nešpozna za grifnika, i a-
 ko ni pravde sayā, nemore okušiti ni zna-
 ti kolikoye šladak ovi naš Isukrist, kolik-
 koye šlatko i ugodno misliti, i govoriti
 od nega i našlidovati nega pšveti sitak.

Zato ako špoznamo nemoch našu
 škrozi oficij zakona: Evo šveti Ivan
 Krišitel

KAP. III.

- Ivan 1.** Krstiteľ nam sprisťom kase dobrotliva likara govorech. Evo yešit Yaňacz Bosyi ki vazimlie grihe sŕvita, koi govoru, odrisťa naš od teŕskoga yarma zakona, odnimlyuchi i pogublayuchi prokletstvo ňegovo, sŕtraŕni prites, litsechi vŕše naŕŕe betege ponavliayuchi slobodnu volyu, povrachayuchi naš uprvu tsisťochu i pobolŕŕayuchi vnaš podobu Bosyu: Zats kako sŕveti Paval govori, kako po Adamu vŕŕi umiramo, tako po Isukristu vŕŕi yeŕŕmo osiveli.
- Gal. 3.**
- Ivan 8.**

- 2. Kor. 15.** Neveruimo dabi od veche kripoŕŕti i mochi bil Adamov grih, ki yeŕŕmo po didini imeli, nego pravicz a Isukristova koye yeŕŕmo po veri didichi. Viasŕŕe dabiŕŕe bil tslovik mogal tusiti, da prez vlasŕŕhega sŕvoga uzroka i kriviŕŕe yeŕŕ zatset i royen ugrihu, vnepravadnoŕŕti svoih roditeli skrozi kih smrt vladasŕŕe va vŕŕih lyudehtali ŕŕada odneta yeŕŕ vŕŕa ka tusba pokle yeŕŕ onim iŕŕtim natsinŕŕo prez nasŕŕega uzroka i doŕŕtoyāŕŕŕva prisŕŕla

Isla knam pravicza Isukristova i sivot
vetsni skrozi Isukrista, i po nemye smrt
pogubljena i ubiena. Zato S. Paval tsi
ni yedno lipo govorenje, ko hochu ov
di podpisati.

Zats kako yest grih skrozi yednoga
tslovika vlizal va ovi svit, i skrozi grih Rim. 5.
smrt, i takose vsim lyudem prigoda
smrt, zatsto vsi sagrisisse, i vladal yest
grih na svitu dari do zakona: ali grih ni
nameñen nebuduch zakona, patse vlas
dala yest smrt od Adama do Moiseya
va onih osche ki nebiu sagrisili kako
Adam, ki yest prilika priduchega: ali ne
kakono grih, yest tako dar: Yere ako
radi griha yednoga (razumei Adama)
vnozi umrisse, vele veche milost Bosya,
i dar ki iz milosti ishodí, ku imamo od
yedinoga tslovika ISKTA, obilovala ē
va mnozih, a ne kako skrozi yedinoga,
ki bisse sagrisil, pride smrt, tako i dar:
zats osuyenie od yednoga griha pride
na osud: Ali dar pride od vnozih gri
hov

hov na spásenie . Zatsto ako radi gríh
 hov yednoga tslovika vladala yest smrt
 škrozi yednoga , vele veche oni ki pri-
 imlyu obilnost milosti i dara pravice
 škrozi sívot, vladati hote škrozi sám-
 ga IŠKTA. Zato kako škrozi gríh yed-
 dnoga razplodilo se yest zlo po vsih
 lyudeh na nih osuyenie, tako škrozi pra-
 vadnost yednoga plodiše i razliva do-
 bro meyu vsimi lyudi kšpásenyu sívo-
 ta . Zatsto kako škroz neposluh yed-
 noga tslovika vnozi su postali gríšni-
 czi , tako škrozi posluh yednoga vno-
 zi yesu pravadni stvoreni . Zakon ē
 paki usředu stupil da gríh obiloval bu-
 de , i ondi kadi yest gríh obiloval , vele
 veche yest obilovala Milost , da kako ē
 gríh vladal va smrti , takoye da i milost
 vladala bude škrozi praviczu daruyuchi
 sívot vetsni po IŠKTU .

Po ovih besídah Š. Pavla otsito zna-
 mo ono tsaye zgora retseno, to yest, da
 zakon yest bil dan, daše gríh odkrie i
 pozna

pozna, i poli toga znamo da grih ni mo-
chnei od pravadnosti Isukristove, sku-
yessmo pravadni stvoreni poli Boga.

Zatsto kakoye Isukrist mochnei od
Adama, tako yest pravadnost ili prava-
da Isukristova veche yaka i mochna ne-
go Adamov grih: I ako yest grih A-
damov zadovoljan bil utsiniti nas grisi-
nike i Szinove srda prez niedne nasse
stvorene krivine i uzroka, vele veche
hoche biti zadovolna pravicza Isukrist-
tova stvoriti nas pravadne i sinove mi-
losti prez niednih nassih dobrih del, kaa
nemogu biti dobra, ako prvo negoye
tsinimo nismo dobri stvoreni i prava-
dni skroz veru, kako i sveti Avgustin
potvrjuje.

Vatom se zna koliko se hine oni ki
radi niki velikih grihov neufayusse mi-
losti Bosye, mnechi dayim neche od-
pustiti, sakriti i prostiti vsaki nih velik
grih: buduch on yure kassigal va svo-
yem yedinoroyenom sinu vse nasse kri-

Velitsass-
tvo griha
nima biti
uzrok be-
zufania.

B

vine

višne, vse naše hudobe i nepravdnosti
 ti: Ipotom ošče utsinilye yedno ob-
 cheno proščenje všemu tslovitsaske-
 mu narodu, ko usiva vsaki ki Evanyeliu
 veruye, to yest on blaseni novi glas, ki
 su Apustoli otsitovali po všem svitu
 2. Korin. govorechi: Prošimo vas za Isukrista
 12 5. smiriteše Zbogom, yere onoga ki nig-
 dar griha nepozna, stvoril gaye grih za
 naš biti, nato da mi postanemo vašem
 pravica.

Isaia 53. Ovu nesimernu dobrotu Bosyu, pr-
 vo vidil yest Isaia, i pisse ove presvete
 Bosye beside, koye vele lipo otsituyu
 muku našega Gospodina Isukrista, i uz-
 zrok neye, da upišmih Apustolskih ne-
 nahodiše bolie zapisana. Kto yest ve-
 roval. Prodikovanyu našemu: Iruka
 Gospodina komuye otsitovana? Yere
 vzassal yest kako prut pred negovo o-
 blitsye, i kako koren iz pušte zemlie, i
 nima krasote ni podobe, videlismoga
 vpozoru svojem, takov yest da simo-
 ga

ga selili, porusen ē, i omrasen od lyudi,
 onye tslovik pln bolezan, i nosilye be-
 tege nasse, i trpelye bolezni nasse, i vero-
 valisimo daye bil rañen i udren, i od
 Boga obnevolien, onye rañen radi ne-
 pravadnosti nassih, sitren radi grihov na-
 ssih, onye kassigan za mir nass, i modri-
 czami ñegovimi vsi yesimo izlitseni:
 kako ovcze zabludisimo, i vsaki od nass
 po svojem putu obratilishe yesit: i po-
 losil yesit Gospodin svrh ñega nepra-
 vadnosti vsih nass, onye tefsko oblose
 i pogryen, i nistarmañe ni odprl usta
 svoya: Kako yañacz na mesarniczu ē
 priveden, i kako ovcza nima pred o-
 nim kiyu sitrise, tako on ni svoih ust od-
 prl.

O veliko nespoznanie i nehvalnost,
 omrška rits, ako mi tsinechishe i drse-
 chishe Krstiani, i razumiyuch da yesit sin
 Bosyi nasse vazel vse nasse grihe, keye
 on vse pomrsil i opral svoyu presvetu
 krvyu, dayuchishe za nass na krisu kassia

B ij gadi

KAP. III.

Gal. 5.

gati: A ništar mañe mnimo i drsimosje
daše hochemo i moremo spašeni i pra-
vadni stvoriti, i došitignuti proščenie
grihov naših znašimi deli, kako dabi
zašlusenie, mazda, pravadnošć i krv Isu
kristova nato zadošća nebila ako nepriz-
nosimo naše mrške, i okaljanje pravda-
nošći zvlášću plenu lyubavu i korisć-
tu, i šitišćuha taščinami, zake bišmo i-
meli brse proščenie od Boga prošćiti
nego plachu, i nepomišliamo na prites-
kim šiveti Paval Galatianom priti, ki ka-
da bihu prehiñeni škrozi lasñive prod-
katse neveruyuchi, dabi pravadno stvo-
renie po veri šamo od šebe zadovolno
bilo, hotechje pravadni stvoriti ili spa-
šiti ošće zakonom: kim Š. Paval tako
govori: IŠKT ništar neprudi vam kiše
pravadni delate zakonom, odpališće od
milosći, yere mi Zduhom po veri tse-
kamo ufanie pravde.

Lipa prili-
ka za po-

Iako iškanie pravde, i proščenie gri-
hov škrozi obšlusenie zakona, koga
Bog

Bog biſſe dal ſtoliku ſlavu , i pripravu *kazati ne*
 na gori Szionskoj, yeſt yedno zgublie *zadovol-*
 nie Iſukriſta i miſoſti njegove : Tſto re- *noſt del*
 tſemo od onih, ki mnidu daſſe hote pra- *naſih.*
 vadni ſtvoriti poli Boga ſñihovimi za-
 koni i obſluſenimi naredbami tſlovitſaſi
 kimi? da utſine tñſti priliku yedno zdru-
 gi, i paki neka ſude: ako Bog neche dati
 ove tſaſti, i ovu ſlavu ſvoim zapovidā
 ili zakonu: a ovi hote dayu da ñihovim
 zakonom i naredbā? ova tſaſt ſie daye
 liſto ñegovu yedinoroyenomu ſinu: on
 ſam ſpoſvetiliſchē muke ſvoje ſtvo-
 rilye zadovolno za vſe naſſe grihe mi-
 nuche , ſadaſñe , i buduče, kako pi-
 ſſe ſveti Paval ka Evreom na 7. 9. 10.
 Kap. i S. Ivan va ſvoyo i prvoi Epiſto-
 li na 1. 2. Kap.

Tako da vazda kadagodi po veri pri-
 drusimo ovo Zadovolno ſtvorenje i
 plachu Iſukriſtovu duſſinaſſoi, tada prez
 niednoga dvoyenya uſivamo i imamo
 proſſchenie grihov, i ſkrozi ñegovu
 B iñ pravi-

KAP. III.

praviczu dobri i pravadni poli Bogu pos-
tawimo. Kadi sweti Pawel Kfil. govo-
ri: Kada b s rekali daye popravadnosci
ti zakona neporotsan i nepokarano sta-
vel, prilaga ofice ktomu govorech, ali
ona ka misu bila kdobitku drsal sam ye
radi LKTA za skodne, patse drsim
vsaka za skodu radi plemischine znan-
ya Isukristova Gospodina moga, za lyu-
bav negovu sudim i drsim vsaka za
skodu, i vsaka imam na mesto gnois-
cha da listo Isukrista dobim, buduch va-
nem nastast, kada nimam moye pravi-
cze ka stoi vdelih zakona, nego onu ka
yest uveri Isukristovoi: Koya pravicza
yest dar Bosyi, ya govorim pravicza
vere, da budu mogal pritik negovu po-
znanyu.

O beside dostoine vsakoga stano-
vita i tvrda spomina, ke bi imel vsaki
kristianin zapisati vsrce svoje, mole-
chi Boga damuye tsini svrsno chutiti.

Gledai kako sweti Pawel otsito kase,
da

da kigodi pravo IŠKTA zna, on drsi i
sudi dela zakona škodna, vatom dasu
daleko od ufanja va Isukrista, vkoga i
ma postaviti vsako svoje spasenje, ka
dela isinega dasse sam vase ufa: I spo
sitayuchi i govorechi ove ritsi prilaga,
da vsaka ina sudi i drsi za smerti i gnoi,
zadobiti IŠKTA, i naitise vyedinen vte
lu negovom, kasuchi da vsaki kisse vde
la ufa i hocheise pravadan snimi utsint
ti, ta nedobiva Isukrista i nigdarise ne
nahodi vanem uyedinen.

I zato da vaovoi istini stoyi vsaka
otainost vere, dabisimo bolie razumeli
tsto hotiasse rechi, prilaga i ponavlia, ta
ko da odmeche vsako pravadno stvo
renie i vsaku zvanisku praviczu, kaasse
nadie i ufa na obislusenie zakona, obyim
lyuchi i pridrusuyuchiise kpraviczu ku
Bog daruye sikrozi veru onim ki veru
yu, da yesit on va Isukristu kassigal vse
nasse grihe: I da Isukrist yesit od nega
stvoren (kako govori sveti Paval) mu

1. Kor. 2.

B iij drost

drošt nassa: I nassa pravicza, i svetosit,
i odrisfenie, da kako yesit pisano on kisse
slavi nekasse V gospodinu slavi, a ne
vsvoih vlasschih delih.

I istina yesit patse dassie nahode nike
ritsi i oblasti usvetom pisimu, koye a
ko nishu spravim razumom istene iprie
yete, videsie dassu suprot ovomu nauku
svetoga Pavla, i da prilagayu i dayu pra
vadostvorenje i psschenie grihov nas
sim delom i lyubavi: Ali ove ritsi yesu
yure vele dobro i tsisto istlmatsene od
nikih, ki yesu otsito pokazali da oni ki
suyie tstalí va ovom razumu, nishuyie pra
vo razumeli.

Mi paki predraga bratya, nenasliduie
mo maneni razum Galatianov, nego iss
tinu ku nash sveti Pavalutsi, tere daimo
vu slavu i tsasit nasse pravadoshti Bo
syoi milosti, dostoinosti i zaslusenyu
sina negova, ki nash yesit svoyu krvyu
od kr lievstva i oblasti Zakona odris
fisl i od sile griha i smrti: Tere nashye
privel

privel vkralievstvo Bosye, nato da nam **Kakoye**
 daruye vetsno blasenstvo, govoru, da **tslovik** od
 nasiye odkupil od kralievstva i oblasti **prokletstva**
 zakona, zato da namye daroval duha **tva zakona**
 svoga ki nas vsaku istinu utsi, i zado- **na odrisje**
 volno yesit utsinil na plne zakonu: i da-
 rovalye takovu zadovolnu plachu vsim
 svoim udom, to yesit vsim vernim Kr-
 stianom tako dasse mogu siguro prikaz-
 zati i pristupiti pred prestol Bosyi, odi-
 veni buduch spravadnostyu Isukrista
 Szina negova, i skrozi nega odkuplie-
 ni od prokletstva zakona.

Gal. 3.

I zato zakon nemore nas veche po- **Rim 8.**
 tvarati ili suditi, i nemore nas drasiti ve-
 che na nagibe i naposeliniye, ni rasti i na
 veche grih vnas ploditi. Toga radi sveti
 Paval govori da zapiš kinam bisse su-
 prot, Isukrist gaye pomrsil i razdril na
 drevu Krisa: Buduch nas tada Isukrist **Kolof. 2.**
 izbavil i refsil od kralievstva zakona:
 Potom nasliduye ofsche da nasiye orel i
 refsil od silne mochi griha i smrti, kaa
 B v nas

KAP. III.

1. Kor. 11.
Obea 13.

naš nemore veche pod brimenom drsati, kadaye obladana od Isukrista škrozi uskrisenie : Po ovom paki od naš ki yesmo udi negovi, tako da moremo rechi svetim Pavlom zayedno, i isprorokom Oseom, smrt ē obladana i razorenena : O smrti kadie tvoi ostan? O pakal kadiye tvoje dobitye? Ostan smrti yesť grih, i sīla griha yesť zakon : Da hvalien budi Bog ki nam ye dal dobitie po Isukristu Gospodinu našem.

Rois. 22.

To yesť ono preblaseno sime, ko ē strlo glavu strupovitoi zmi, to yesť, diavlu : Yere vsi oni ki veruyu va Isukrista stavechi vsako njih ufanie vmilosť negovu, premagayu i dobivayusa Isukristom zayedno, grih, smrt, diavla i Pakla. Toye ono blaseno sime Abraamovo, vakom yesť Bog obechal blagosloviti vse narode. Bilobi i potrebnodabi vsaki posiebe premogal onu grozovitu Zmiyu i odrissil samoga siebe od prokletstva. Ali ovo yesť bilo pretesko i nezmosno, tako da vsiega sivita
sile

šile zayedno nišu bile zadovolne toga
utsiniti i trpeti.

Toga radi Bog nassi Otacz milosir-
dia, ganuvšisse zmilostyu svoyu švrhu
ubostiya i nevol nassih, darovalnamye
yednoroyenoga sina švoga, ki nassie
od tsemerna Zmiye oslobodil: I štvo-
ren ē nass blagoslov, i pravadno štvo-
renie, daga listo primemo zassie, odpo-
vidayuchi i odmechuchi se od ufanya
vših nassih zvanških dobrih del ili do-
bro štvorenia.

Obyāsi primimo predraga bratya pra
vadnost nassęga Gospodina Isukrista,
tsinimoyu nassu oblaščechisse škrozi ve
ru, drsimo zaštanovito da šimo prava-
dni štvoreni, Ne po delih nassih, nego
po zašlusenyu i vrednosti Isukristovoi,
tere vešelo i šiguro šivimo: Zats pra-
vicza Isukristova vnščhetu štavi vse
nasse pravadnosti, I dobrih nass tsini, i
pravadnih i švetih pred oblitsyem Bos-
yim: Ki kada nass vidi vplchenih vtelu
sina

Lipo šve-
tovanie
kako pra-
vadni va-
Isukristu
poštati
moremo.

KAP. IIII.

šina svoga škrozi veru, nedrsi naš ve-
che za sinove Adamove, nego kako za
sinove svoje, tere naš tsini didiche šie
nō svojim zayedno vsiega svoga bo-
gatašiva.

KAP. IIII.

Od nagibe i ploda sive vere, i yedinštva
Dusse ša Isukrštom.

Kako pri-
imliamo
podobu
Bosyu.

Lipa pri-
lika, kako-
šu nā vze
ti naš gri
hi.

TOlaka tsini ova sveta vera, da on
ki veruye da yest Isukršit naše va-
zel negove grihe, Isukrštu podoban
poštane, i grih premore, smrt, diavla i
Pakal: I to yest ratsun toga, da Czrikva
a toye vsaka verna Dussa yest za rutsni-
cza Isukrštova, a IŠKŦ yest zarutsnik
neye.

Mi znamo obitsai Matrimonia, da iz
dveyu yedna šama rits poštane, buduch
dva vyednoi plti, i blago obeyu yest
obcheno yednoga kako i drugoga, tako
da zarutsnik govori i drsi blago ili dot-
tu zarutsnicze svoje, i zarutsnicza ta-
kaiše

kaiffe govori i drsi, da hisa i vse Bogasja tvo zarutsnika ē neye : Itako yesu stas novito , inako nebišta bila yedna plt kas ko sveteto pisimo govori .

Ovimye natsinom yesit Bog zarutsil i skupil svoga predragoga sina zveru dussu, ka vele uboga biffe , da neimiasse nisttar svoga vlastchega , razvi griha : Szin Bosyi paki dostoyalše yesit poyas tiyu za svoyu dragu zarutsniczu sne vlastchim blagom, to yesit grihō : I radi yedinstva ko yesit va ovom svetō Matrimoniū , ono tsa ye yednoga to yesit i drugoga . Zato Isukrist govori, blago ko yesit moye drage duffe zarutsnicze , to yesit grih nē, prestuplenie zapovedi srd Bosyi suprot nōi, simenosit i neprian zan vrasia suprot nōi, uza paklena , i vsako drugo nē zlo i nevolie , vsa ova yesu moya i prislasu vmoyu vlastchu oblast : I namene stoyi zañu dugovati kako miye drago : I zato hochu ovu nē dottu ili blago va ogañ muke krisa mo-
ga

ga vrechí i vníščhe postaviti.

Videchi paki Bog sína svoga všega
 oskvrñena zgrihi zarutsnicze sívoye,
 kaštigaigaye umorivšiga na drivu kri-
 sa: Ali zato buduch on ñega predragi
 i pokorni sin, vřkriřiga od smrti na si-
 vot, davšimu všaku oblařt na nebi i na
 Mat. 28. zemli, i postaviga na deřniczu sívoyu.
 Zarutsnicza prem tako zveliku radoř-
 tyu govori: vladanya, Czeřarřtva mo-
 Filip. 2. ga predragoga zarutsnika, moya yeřu:
 Yařam Kralicza i Czeřaricza Neba i
 zemlie, bogatřtva moga musa, to yeřt,
 ñegova řivetost, ñegova tsiřtocha, ñe-
 gova pravicza, ñegovo Bosatřvo řa-
 všimi ñega kriřostami i řilami: vša o-
 va yeřu v' moyoi oblařti: I zato řveta
 yeřam, tsiřta, pravadna i bosatřvena,
 niedna řkvrñost ni vmeni, yeřam kra-
 řna i lipa, zats moi predragi zarutsnik
 ni oskvrñen nego krařan i lip: i kadaye
 on vař moi, tako nařliduye, da vša ñe-
 gova moya yeřu, i zato kad ona yeřu
 řveta.

sveta i tsista, tako i ya yesam stvorena
sveta i tsista .

Zatsansi tada od negova pretsisto-
ga roistva, onye snim posvetil oskvr-
nenno roistvo svoje zarutnicze, ugriz
hu potsetu. Ditinstvo i pretsista mlade
ost zarutnika, pravitsno ē stvorilo i po-
svetilo sivot i stan ditinski i mladosti, i
nesvršna dela svoje lyubliene zaruts-
nicze. zats tolika velika lyubav, i yedin-
stvo ko ima duffa vernoga krstianina
sne zarutnikom Isukristo, tako da diane
ya obeyu dveyu yesu opchena kako ye-
dnoga tako i drugoga .

I kada se govori ISKT ye postil, Isus
krst ye molil, i uslislanye od otcza svo-
ga, skrisilye mrtve, oslobodilye lyudi
od diavlov, litsilye betesne, umrlye i uss-
krsnul, nanebo possal: Prem tako se go-
vori daye krstianin utsinil vsa ovaissta
dela, zats dela Isukristova yesu dela krst-
tianina, onye ye vse zañ utsinil. Szpra-
ve morese rechi da krstianin ē na kris-
propet

propet, i zakopan, i uskršnul, i nanebo
poslal, i utsinen sin Bosyi i delnik utsi-
nen Bosastvene nature .

Opet: vsa dela, ka verni Krstianin tsi-
ni yesu Isukristova, zato on hotechie i
meti kako svoya dela, ona yesu nesvr-
šna, a on ye svrššen, i neche niednu rits
nesvršnu, onye snegovu kripostyu svr-
šne tsini, tako da negova zarutnicza ē
vazda veselā, i zadovolna i prez vsas
koga straha: Zats ako prem ne dela ni-
su svršna ni zadovolna, ona su zato li
ugodna Bogu, radi sina negova nakoga
on neprestanno glieda .

Efez. 1.

O presimerna dobrotā Bosya, koliz
koye dusan Krstianin Bogu . Nenahoz-
diše lyubav tslovitsasika toliko velika,
kabiše mogla slitsna utsiniti klyubavi
Bosyoi Lyubeznivu zarutniku duše
vsakoga vernoga Krstianina: tako da S.
Paval piše, da ISKT ye tako lyubil czri-
kvu, a to ye vsaku dušu, vzlyublienu
zarutniczu svoyu, i ofralšeye zaŋu na
smrt

Smrt krisa zapošvetitiyu, tsistechiyu
 zopraniē vode zkozi slovo Bosye, da
 yu kšebi pridrusi, slavnu Czrikvu: da
 nebude imela poroka ili madesa, ni vras-
 ke, ni niedne takove ritsi: Nego da bu-
 de sveta i nepokarana, to yešt, podob-
 na samomu sebe usvetosti, i neskoda-
 na, i prava i zakōna hchi Bosya, kie tako
 lyubil švit kako govori IŠKT, daye dal
 švoga yedinoroyenoga Szina nato da
 vsaki, ki vañ veruye nebude pogublien
 nego da ima sivot vetsni: Yere Bog ni *Ivan 3.*
 pošlal šina švoga naovi švit daga šudi
 nego da še Szvit po ņem ohrani, onki
 vañ veruye ni osuyen.

Mogalbi ki rechi: Kim natsinom še
 tsini ovo yedinštvo ovoga Bosastveno-
 ga Matrimonia? Kako še tsini ovo slo-
 senie ili škuplienie duše zarutšnicze ša-
 svoim zarutšnikō Iškristom? Ko šta-
 novitštvo šiguro mogu ye imeti da yešt
 duša moya vyediñena i škupliena šne
 zarutšnikom Iškristō i utsiñena ņego-

Kakoye
 duša šta
 novita i
 šigurabi
 ti zarutš-
 nicza Išu-
 kristova.

KAP. III.

va zarutsnicza? Kakošie budem mogal
siguro ditsiti i slaviti snegovim blagōi
bogatsvom kakoye zgora zarutsnicza
utsinila? Lahkoye meni verovati da dru-
gi prijmlyu ovu tsasit i slavu, Ali dabi-
ya bil yedan od onih, kimye Bog daro-
val i daruye toliku milosť, nemogu hto-
mu pristati da to veruyem: zats ya znā
moye ubolstvo i nesprišnosťi.

Predragi brate, ya ti odgovaram ta-
ko: Znaida tvoje stanovitstvo stoyi
va pravoi svoi veri, siku, kako govori
Dian. 15. Š. Petar. Bog sircza tsisťi. Ova vera
Mar. 16. stoyi vdavanyu verovanye Evanyeliu,
to yesť blasenomu novomu glasu: ki ē
bil otsitovan od Boga Otcza povsem
svitu, to yesť, daye Bog iskazal i usal-
lyutosť svoye pravde suprotiva Iskra-
stu, Kassigayuchi vñem vse nasse gri-
he.

Math. 1. Kigodi primeovi dobri glas, i veru-
2. Kor. 3. ye stanovito prez dvoicze: on ima pra-
vu veru tere usiva prošchenie grihov, i
Zboz

Zbogom yest umiren: I buduch Szin
 gñiva, stvoren yest sin milosti, i odku-
 plia podobu Bosyu ku biffie zgubil: V
 kralievstvo Bosye vnide, i tempal Bos-
 yi postane koi zarutsuye duffu siyoyim
 yedinoroyenim sinom skroz ovu veru
 kaye delo Bosye i dar Bosyi: kako ve-
 che krat govori S. Paval. I Bogyu da-
 ruye onim kih on kšebi zove daih pra-
 vadnih utsini i proslavi, i daim sivot ve-
 tsni da, kako sam ISKT svidotsi govo-
 rechi. Ovo yest volia onoga ki me ye *Ivan 6.*
 poslal, da vsaki ki vidi sina i van veru-
 ye, ta ima sivot vetsni, i yaga hochu u
 skrisiti u posledni dan, Yoff tako go-
 vori: Prem kakoye Moisei Zmiyuu *Ivan 3.*
 pustini vzvisil, tako yest potrebnno da
 vzvisen bude sin tslovitsaski, da nieda
 ki van veruye nepogine, nego da ima si-
 vot vetsni, tako i Kmarti retse: ki vame *Ivan 6.*
 viruye, yoff ako umre, sivet i hoche: I
 vsaki ki sive, i vame veruye neche u-
 mreti vaveki. I kmnosiczi Sidovskoi
 C ij retse,

IVAN 12.

EVRE. 2.

retse, Ya pridoh sivitlost na sivit, da vsja
 ki ki vame veruye, ne ositane va tminah
 I svetl Ivan vñega Epistoli pisfe, va ovō
 yesit otsita lyubav Bosya knam: Zats
 Bog yesit lyubav, i poslal ye nasvit svo
 ga yedinoga sina, da po ñem srveli bu
 demo: Va ovom yesit lyubav, ne dabi
 simo mi Boga lyubili, nego da yesit on
 nas vzlyubil, i poslal ye sina svoga mi
 losirdye za grihe nasse: Zvrh toga pos
 lalga yesit da razori nepriatele nasse: I
 zaovi uzrok tsinilgaye da ē dilnik plti i
 krvi nasse, kako govori svetl Paval. Zas
 to da smrtiom razori onoga, ki imialse
 kralievstvo smrti, to yesit diavla: I da o
 slobodi vsih ki radi straha smrti po vse
 dni ñih sivota bihu podlosni slusbi.

Zato, imiyuchi mi svidotsastvo S.
 pisma od onih obetov, od kih yesimo
 zgora govorili, i od vnozihi drugih kis
 se va mnozihi mestih svetoga pisma
 nahode, nemoremo dvoiti ni sumñati,
 da nebitako bilo: I kada sveto pismo
 obche

obchenim natsinom govori, niedan nima dvoiti, da i nĕmu nepriſtoi ono tsasse govori. Koya rits, da ſie bude boſlie razumila. Sztoyechi vatom vſia oſtainoſt ili ſkroviffche vere: Prilitsno govorech, reczimo tako: Da yedan dobar i ſvet Krail po vſem ſvoyĕ kralie vſtvu tsini otsito zvati i naviſtiti, da vſi prognani neverniczi, ſiguro moguſe vĕnegovo kralievſtvo opet vratiti: zatsradi yednoga nĕih royaka vſim ye proſſtil. Povſaki put niedan od ovih prognanih nevernikov za niſſtar nebi imel dvoiti ni ſumĕnati da ni dobil i doſtiĕgnul proſſchenie ſvoye nevernoſti: nego imel bi ſiguro i ſlobodno vratitiſe opet na ſvoi dom da ſivel bude pod ſen czu toga dobroga i ſvetoga Kralia: I akoſe ne vrati neveruyuch hoche biti kaſſigan, yere radi nĕgove nevernoſti umreti hoche vprognanyu i v' nemiloſti nĕgova Kralia: Ta ſveti Krail yeſt goſpodin neba i zemlie, koi za podloſnu

Lipa pri-
lika.

KAP. IIII.

pokornosti i zašlusenie Isukristovo na
šega royaka proštil namye vse nasse ne-
vernosti, i kakošmo zgora rekli: štvo-
ril ye utsiniti yedno otsito pozvanie po
všem švitu, da šiguro i šlobodno ima-
moše vratiti vñegovo kralievštvo .

Zato, kigodi veruye ovomu pozva-
nyu, onše vracha Vkralievštvo Bosye
iz koga bilišmo prognani radi griha na-
ših prvih roditeli, i verno yešit guver-
nan i reyen Duhom Bosyim. A on pak,
ki neche verovati ovomu prizvanyu, ne
usiva ovoga opchenoga prošchenia ne-
go radi švoye nevernosti vprognanyu
ostaye pod diavlyu šilu, i šivet i umre-
ti hoche va veliko i tugi i nevoli, šivuchi
i umirayuchi vnemšosti Kralia neba i
zemlie : Ipravo yešit, zatsto nemore-
mo grozoviteye Boga vrediti nego tsi-
nitiga lascza i hincza, a to tsinimo kada
neveruyemo ñega obetom .

Oh koliko ē tesak i grozan ovi grih
nevernosti : ka, koliko še vañoi udrsi :
naipr

naiprvo vazimlie Bogu slavu negovu i
 zadovolnost i svršnost: razvi iskode
 svoga vlastčega pogubljenja i neprest-
 tanne muke misli svoje: ku chuti na o-
 vom svitu negova nevolna vest. O-
 pet paki, on kiše Kbogu pribliša i prist-
 tane spravim srcem ustanovitoi veri
 veruyuch obetom negovim prez nied-
 ne smutne, drsechi zaisstinno: Da vse
 ono tsa Bog obetuye dostignuti hoche,
 ta isti, govoru, Bogu slavu daye. Taa
 isti sive vneprestannom miru i veselyu
 vazda hvalechi i slavechi Boga dagaye
 izabral kslavi sivota vetsnoga, imiyu-
 chi stanovit i sigur zaklad, to yest sina
 samoga Boga misto predragoga zaru-
 tsnika, tsigova krv opilamuyest srece: 1. Pet. 1.
 i ova presveta vera rodi yedno sivo us- Vera lyub-
 fanie, i yedno stanovito nadianie milo- bave Bos-
 sti Bosye knāsivuchi i delayuch va sr- ye, rodi
 czu, skrozi ku mi savšima Vbogu mir Stanovi-
 no potsivamo: ostavliayuchi nemu vsu to usanie
 skrb nassu: Tako da mi buduch siguri milosti ne-
gove.

C iij. dobro

dobrote Bosye neboimoše ni diavla, ni
 ňega slug ni smrti: i ovo toliko stano-
 vito i srtsno ufanie milosti Bosye raz-
 širuye srce, terega yavla i budi zye-
 nimi prešlatkimi seliami i nagibami, te-
 rega K'bogū napuchuye naplnivšiga
 Evre. 2. goruchu lyubavu. Zato siveri Paval
 naš opomina da zufaniē kprestolu mi-
 losti pristupimo, tere naš kripi da neod-
 vrsemo od sebe naše ufanie ko ima ve-
 liku mazdu i plachu.

Ovo svetovito ufanie rojeno ē od Duha
 Evre. 10. svetoga, ki namye škrozi veru dan: I
 nigdar prazdno ni lyubave Bosye: I od-
 tuda izhaya da yešmo od ove silne sive-
 mochi nagnuti i yavlieni na dobra dela, i
 tolike šile, i tolikoga nakloňenia da do-
 stignemo, da budemo gotovi i pripravi-
 utsiniti itpeti vsako veliko trplienie za
 Bosyu volyu, i slavu našega premilosti-
 tivoga dobroga Boga Otcza, kinašye
 bogate utsinil škrozi Isukrista štakovu
 obilnu milošču i dobrotu, i štvoril naša
 ye

ye dašmo predragi sinove, nepriateli buduch. Ova prava vera ni tako brzo tsloviku od Boga darovana, daye on hip potaknut od yedne sive lyubave na dobra dela, i da Bogu daa šladak plod i švomu blisñemu kako yedno dobro drivo: Tako, kako yešt nezmosno da yedan sinop drv ili šlame vasgan, neda šivi tlošti šivoye.

Ovoye ona šveta vera, prez ke nezmosno yešt Bogu ugodnu biti, i škrozi ku vši šveti štaroga i novoga telišamēta yešushe špašili: kako Š. Paval od Abraama švedotsi, od ke pišmo govori: Abraam verova Bogu, i vameñenomub i kpravicz i zato malo prvo govori: veruimo tada da tslovik ē po veripravadan utsiñen prez del zakona. I drugde govori, tako yešu vaovom vrimenu špašeni oštanki po izabranyu milosti: I škrozi milost yešu špašeni, tako nišu škroz dela špašeni, yere milost nebi bila milost. I Galat. govori: Otsito

Evre. 1.
Krim. 4.
Rodo. 15.
Krim. 2.
Galat. 3.

C v yešt

KAP. III.

Abakuk.
na 2.

yešt da po zakonu niedan ni pred Bogō
pravadan stvoren ni spašen: yere pra-
vadni škrozi veru sive: I zakon nestoi
va veri, nego ki obšlusi ono tsa on za-
povida, siveri hoche potom istom ob-
šlusenyu.

Gal. 3.

I zgora govori da tslovik nemoresse
pravadan po delih zakona stvoriti, nego
samo po veri Isukristovoi: i malo po-
stavši veli, da akoše tslovik more pra-
vadan škrozi zakon stvoriti, takoye I

Gal. 2.

Krim. 10

ŠKT zaman i prez koristi umrl. I Kris-
mlianom, prikladayuch praviczu zakona
spraviczu Evanyelia, govori, da ona
stoi va delu, a ova stoi va verovanyu:
zatsto ako zusti spovidati Gospodina
ISKTA, i v'tvoyem šrezu veruyesh da
gaye Bog od smrti uskrisnul, spašen
hocheš biti, zats šrezemše veruye kpra-
vdi, a zustiše ispovida kšpašenyu.

Evo kako švitlo i otsito Š. Paval ka-
se da vera prez niedne pomochi del pra-
vadna tslovika tsini. Ne lišto sam sive-
ti Pas

ti Paval nego yoss i ſveti dokturi ki za
 nim pridoffe yeſu potvrdili i poſſvedo-
 tsili ovu ſvetu iſtinu od pravadnaſtvo-
 renja ſkrozi veru : meykimi yeſt po-
 glavitei *ſ. Avguſtin* va negovih kni- *govori da*
 gah od vere i oddel, i va onih od Du- *veruiuchi*
 ha i ſlova, i va onih od oſamdeſet i tri *ſkrozi ſja*
 upitanih, i va onih ke piſſe Bonifacziu *mu veru*
 Papi, i vgovorenyu ſvrhu 31. pſalma i *yeſu pra-*
 va vnozih drugih meſtih brani ovo *vadni*
 mnanie i nauk, kaſuchi da ſkrozi veru *ſtvoreni.*
 yeſmo pravadni utſiſneni prez pomochi
 dobrih del : zats dela niſu uzrok nego
 plod ili iſhod pravadna ſtvorenja ili ſpa-
 ſenia, i kaſe da beſede *ſ. Yakova* zdra-
 vim razumom priete i tſtane, niſu ſu-
 prot ovomu mnanyu i ſienteczij ku O-
 rieneſi vtſetrtoi knigi ſvrhu Epiſtole *Orienef.*
 Krimlianom oſſche brani, potvryuyuch
 da ſveti Paval hoche da yeſt ſiama vera
 zadovolna pravadna tſlovika i ſpaſiena
 poli Boga ſtvoriti, tako da tſlovik ſia-
 mo zverovanjem vaſi pravadan poſta-
 ne,

ne, prez niednoga svoga stvorena dela
 kada razboinik yesit pravadan stvoren
 i spassen prez dela od zakona. Zats go-
 spodin ni iskal ni gliedal na ono tsaye o
 prvo delal: I ni tsekal dabi niedno delo
 delal pokleye veroval. Nego stvoriv-
 sšiga pravadna skrozi nega samu spos-
 ved vere: prielgaye za tovarisha hotechi
 vrai vlisti. I yosť ona tako glasovita sena
 va Evanyeliu svetoga Luke pri nogah
 Isukristovih slissala yesit, tvoyi grihi yes-
 suti prosti, i malo postavsi: Vera tvo-
 ya teye spassila, poidi vmiru.

Potile prilaga Orienesť va vnozih me-
 stih Evanyelia, vidisťe otsito da Gospo-
 din yesit tako govoril i utsil, da vera e
 uzrok spassenia veruyuchih. Zato tslo-
 vik yesit pravadan stvoren skrozi ve-
 ru, koi nissťar nepomagayu dela zakona,
 opet paki, kadi ni vire ka pravadna
 tsini veruyuchega, akoť prem tslovik iz-
 ma dela, koya Zakon zapovida: Nissťa
 tarmaňe nebuduch zidana svrhu funda-
 menta

menta vire akoš yěsu vsivotu dobra, ne: *Vera yěst*
 mogu pravadna štvoriti onoga kie tsini *znamenie*
 kadmu vera manka, koya yěst yedno *yedno*
 znamenie onih kišu pravadni štvoreni *špassenia.*
 od Boga. *Išaia 64.*

A kiye on kiše more pohvaliti švo-
 yu pravadnoštyu, šlišayuchi kada šam
 Bog po Proroku govori: Da vsjaka na-
 ša pravadnošť ē kako rub netsište sene.
 Zato yěst pravadno lišto šlavlenie vi-
 re krisa Išukristova. Š. Bazilij va Ome- *Bazilij.*
 lij od umiliensťva. Po vsjaki put hoche
 da kristianin drsiše pravadan lišto škro-
 zi veru valŠKTA, ki tako govori. A-
 puštol piše, kiše šlavi, daše va Goš- *1. Kor. 1.*
 podinu šlavi, rekuch da ISKT ē nam u- *Prava*
 tsinēn mudrošť i pošvechenie i odku- *šlava tslo*
 plenie, da kako yěst pišano, kiše šla- *vika, yěst*
 vi nekāše Vgošpodinu šlavi. Yere o- *va Bogu*
 vo yěst švršna i czela šlava Vbogu ka *šlavitiše*
 daše tslovik nezviša radi švoye vlaš- *po Išukra*
 chepravicze, nego špozna damu man- *štu.*
 ka prava pravicza, zats škrozi šamu
 veru

KAP. IIII.

Veru va IŠKTA yest pravadan stvo-
ren.

Ilarij.

I Paval se slavi vpogryenyu svoye
pravadnosti, i po veri isſche pravadno-
sti va Isukristu, ka od Boga isſhaya. Š.
Ilarij svrhu svetoga Matea vdevetom
Kanonu ovako piſſe: Piſſczy ſe mute
daye grih odpusſchen ſkrozi yednoga
tslovika, zats drsahu IŠKTA liſto ka-
ko za ſamoga tslovika, i da on biſſe od-
puſtil ono tsa zakon nemogaſſe odpus-
titi, zats ſama vera pravadna i ſpaſena
tslovika tsini.

*Ambros.
Rim. 4.*

Szveti Ambros tlmatechi ove beſi-
de svetoga Pavla. Onomu ki veruye
vonoga, ki prava tsini nepravadnoga,
tomu yest nameñena vera ñega kprava-
dnosti, po odlutsenyu miłoſti Boſye:
Kako i David govori, blaſenſtvo tſlo-
vitaſko komu Bog nameñuye pravada-
noſt prez del. Š. Ambros govori, ta-
ko piſſuchi svrhu ovih beſed Š. Pavla:
Da onomu ki veruye va IŠKTA, to ē
Poganu

Poganu, nameñenamu yesit ñegova vera kpravadnostu, kako Abraamu.

Kim natsinom tada Sidove mñahu zdeli zakona pravadni utsinitisse vpravdom stvorenju Abraamovom, vi dechi da Abraam ni pravadan stvoren po delih zakona, nego samo po veri? A zato ni potriban zakon, kada griffnik yesit pravadan stvoren skrozi veru poli Boga po odlutsenju milosti Bosye. Tako govori daye od Boga bilo odlutseno: da buduch pomankal i minul zakon, griffnik prosi za spašenje sivoye listi virom od milosti Bosye, kakono i David govori. Apustol potvryuye ono isto yesit Prorok sa eksemplom rek: blasenstvo tslovitsassko, komu Bog pravadnost nameña prez del, David razumi, da oni yesu blaseni kih yesit Bog odlutsil da prez truda i dela, i prez nednoga obislusnya skrozi samu veru budu pravadni stvoreni poli Boga.

Zato on prodikuye blasenstvo ono-

KAP. III.

ga vrimenta ukom yesit Isukrist royen,
 kako on sam Gospodin govori: Vno
 Luka 10. zi pravadni i Proroczi yesu selili vide
 ti ona ka vi vidite, i slislali ka vi slisite
 i nissu slislali. To isto Ambros tumatse
 chi prvi Kapit. prve Epistole ka Korina
 tiom otsito govori, da kigodi va Isukri
 sta veruye spashen yesit prez del, i prez
 niednoga dostoyanstva, prijmlyuchi
 samom virom prosshenie grihov.

To isto potvryuye va yednoi Epist
 toli ka Ireneyu zovimi besidami. Nie
 danse neditsi vdelih. Zatsto niedan ni
 pravadan stvoren po svoih delih: nego
 ki yesit pravadan, on ima pravadnost
 darovanu, zats pravadan yesit stvoren
 radi i skrozi Isukrista.

I zato vera yesit, ona ka slobodna tsis
 ni grishnika po Isukristovoi Krvi: Yere
 on ye blasen komuye grih odpushchen,
 Brnardo. i darovano prosshenie. I sveti Brnardo
 svrhu pesni Szalamuna vsedamdeset
 tom i sedmom sermonu ili govorenju
 to isto

toisto potvryuye i govori, da zaslusena
ya i vridnosti nasse, nimayu niednoga
dela va pravadnom stvorenyu, ko vse
datisse ima uzrok milosti Bosyoi, ka nass
pravadne tsini zaostuñ: I ovim natsinõ
nass izbavlia od slusbe griha, i ktomu
pridaye govorech, da Isukrist porutsa
dussu, tereyu sobom vyedini skrozi vi-
ru prez niednoga nassga dostoyanst-
va vridnosti, ni del nassih,

Danebudemo predgi vgovorenuyu,
hochu konacz utsiniti ovim ratsunom
pritsam, kada prvo retsem yednu lipu
sentencziu i mnanie S. Ambrosa, vkni-
gah kesie imenuyu Yakova, i od blase-
noga siulienia. Govori ovi sveti mus,
da, kakono Yakov ni sam sobom do-
bil ni zaslusil prvoroyenie, sakrissi bi-
sse pod svite svoga Brata, i ukrassisse
zlipu suknu negovu, ka davasse ugo-
dnu voñu, i tim natsinom ka Otczu pri-
de da prime Blagoslov za svoyu ko-
rist pod tuyim kipom: Tako yest po-
D tribno

Kakosse
po veri o
blatsimo
zdostoyā-
stvõ i vri-
dnostyu i
Isukristo-
vu.
Yedina
prilika.
Rodo. 22.

KAP. III.

tribno dasse oblitsemo spraviczu Isukristovu po veri, tere dasse skakriemo pod dragoczennu tsištochu Brata naslegapr voroyenoga, ako hochemo biti prieti i drsani za pravadne pred oblitsiem Bosyym. I stanovito istina yesit ovo, zats ako pred Boga pridemo neoblitseni spravadnostyu Isukristovu, prez dvoicze vsi hochemo biti osuyeni, i dostotni vsake muke. Da, ako nasi pak Bog vidi ukrassene spraviczu Isukristovu, prez dvoicze hoche nasi prieti i drsati za pravadne i svete i dostoine Sivota vetsnoga.

Mat. 21. Sztanovito velika yesit manenost onih ki hote i mnidu priti kpravadnosti i spasseni biti skrozi obskusenie zapoviedi Bosyih, kesse udrse i stoye va lyubav vi Bosyoi, savsim srczem, sa vsu dusu, i sa vsu mochu i blisnega svoga kak ko sam sebe,

Niedan se Ki yesit tako bezotsan, i prez pameti
nemore ki sami verovati i mniti, da more obskusa
siti

isti naplne izvršeno ove dvi druge za- pohvaliti
povedi: Tere da ne vidi da zapoved Bo- dabi obšl
sya hotechi imeti od tslovika izvršnu i sil naplne
plnu lyubav, osuyuye i proklina vsaku Zapovedi
neizvršnost? I zato, po misli vsaki Bosye.
na svoya dela, ka musse vide nekoliko Psal. 142.
dobra, i naiti hoche dasse brse imayu Prits. 20.
zvatiprestupljenia Štoga zakona, zats
yessu dela netsista i neizvršna.

Od ovudasse silisayu i zvone oni gla-
si Davidovi. Ne vnidi vsud sa slugo
tvoim, zats nieda sivuchi nebude prava
dastvorē pred prilitsiē tvoim. I Szalamū
govori, ki rechi more moye šrcze yesit
tsisto? I Yob vapie: Tsto yesit tslovik Job 15.
da ē neoskvrnen, i dasse pravadan pri-
kase, on kie od sene royen? Evo meyu
švetimi negovimi niedan ni nepromis-
nen: I nebesa nisu tsista pred prilitsyem
negovim, koliko veche yesit mrzaki
neprudan tslovik ki nepravadnost piye
kakono vodu? I Š. Ivan govori, ako re-
tsemo dasmo prez griha, šamisse hinia
D ij mo.

Math. 6. mo . I Gospodin Isukrist utsi : da retse
mo vazda kada molimo, odpušti nā dle
ge nasse .

Nimayu Ovdesse vidi otsita manenosit onih ki
Szveti trgovinu tsine svoimi deli , mnechisse
mazde mochi ssnimi spassiti, ne listo siebe , nes
dabie mo- go yoss i blisnega svoga : kako dabi go
gli drugi spodin ne bil rekal . Kada vsa ova utsi
darovati. nite , kasu vam zapovedana : reczite ,
Luka 17. mi yesmo sluge neprudni : to tsa smo
dlsni utsiniti utsinili yesmo .

Vidiss akobissmo prem naplnem za
kon Bosyi obsslusili imelibissmo se drsa
ti i zvati neprudni sluge . Szada buduch
vsi lyudi predaleko od ovoga naplne
svrssenoga obsslusenja, niedan nima biti
tako smen ni srtsan hvaliti se daye prilo
sil i dobil tolik kup mazde ili proffchenia
dabimu zbivala , daye more i drugim
darovati .

Mat. 2. Dasse vratimo yure na nasse odlutsē
ie, pomišli dobro oholi grissnitse, ki kada
utsini nika dela hvale dostoina pred lyu
di na

di na Szvitu mniſſe pravadan ſtvoriti
pred Bogom: pomiſli govoru, da vſa
ka dela ka iz netsiſta ſrcza izhayayu:
naſliduye, da nemogu biti Bogu ugo
dna, ni toliko mochna kſpaſenju.

Potribno yeſt tada naiprvo ſrcze o
tsiſtiti ako hochemo da naſſa dela ugo
dna budu Bogu: A otsiſſchenie ſrcza
va veri ſtroyi: kako Duh ſveti potvryu
ye po uſtuh S. Pavla. Zato nimaſe re
chi da tslovik nepravada i griſnik, ſkro
zi dela ſvoya poſtane pravadan i do
bar i Bogu priet: Nego potribnoye re *Dian. 15.*
chi, da vera tſiſti naſſa ſrcza otavſih
grihov: naſt tſini dobro pravadne i Bo
gu prietne.

I potom tſini da naſſa dela kolikogo
di yeſu neſvrſſna i nezadovolna, ugo
dna yeſu negovoi miloſti. Zatſto bu
dych mi ſkrozi veru poſtali ſinove Bo
ſyi, on promiſlia naſſa dela kakono mi
loſtiv i Otacz, a ne kako ſeſtoki ſudacz
milomu budych naſſe kſhke ſlaboſti: I

D iij pomis

KAP. IIII.

pomisliayuchi na nas kako na ud svo-
ga prvoroyenoga sina, koga pravda-
nost i svrsnost zadovolno tsini nasim
netsistocham i nesvrsnosti: koye sto-
yechi pokriveno pod tsistochu i prava-
dnostyu Isukristovu nisu nam ratsuna-
ne, i negredu na sud Bosyi.

Kako de-
la vernih
akos yesu
nesvrsna
ugodna su
Bogu.

Od ovuda gre, da nasla dela ka iz
prave vere izhayayu akos prem yesu
same od sebe po Naturi netsiste, i ne-
svrsne, nistarmañe hote biti pohvalje-
ne i potvryene od ISKTA na sudni da
koliko dasu plod i svidoczi nasle vere:
skrozi ku yesmo spaseni, zats buduch
mi lyubili brate Isukristove, otsito zo-
vim kasemo da i mi yesmo bili verni, i
brati Isukristovi, i radi vere hochemo
biti upeliani vpravi stan vetsnoga kra-
lievstva, konamy pripravi Bog nas
od zatsetka svita, ne zaisito za nasle do-
stoyanstvo nego po milosti svooyoi, ra-
di ke nasye izabral, i prizval k milosti
Evanyelia, tere nasye pravadne stvoril,
da

da naš vaveki proslavi zayedno ša svo-
yim yedinoroyenim šinom Iſukrſtom
Goſpodinom naſſim, ki yeſt naſſa ſive-
toſt, i naſſa pravicza : Da ne onih ki ne-
hote ſpovedati da ona yeſt zadovolna
ſama odſebe tslovika pravadna ſtvori-
ti i Bogu ugodna : Ki po ſnega orſinoi
dobroti namye prikazal i daroval Iſu-
krſta ſnegovu praviczu prez niedne
doſtoinoſti naſſih del.

A tſto more tslovik utſiniti iſi delati
dabimogal doſtoyan biti i dobiti yed-
takov i tolik dar i blago kolik yeſt Iſu-
krſt : Ovakovo blago dayeſe liſto po
miſoſti, i po priazni i miſoſrdyu Bo-
yem : I ſama vera yeſt ona ka prijm-
takov dar, tere naſſi tsini uſivati obcheno
proſſchenie grihov, i odkuplienie : Ka-
da ſveti Paval i Š. Dokturi govore da
ſama vera pravadna tslovika i zvelitsa-
na tsini prez del : razumiyuchi da ona
ſama naſſi tsini uſivati obcheno proſſche-
nie, tere naſſi tsini prieti IŠKTA, ki (ka-

Kim naſſe
tsinō vi-
ra tslovi-
ka prava
dna tsini.

Eſt. 3.

D iij ko

ko govori sveti Paval) da vnafsih strd-
 czih po veri prebiva : ki ē grozne Stras-
 he Kōsiēczie premogal, zadovolno u-
 tsinil pravdi Bosyoi za grihe nasse, uga-
 silye srd Bosyi ki biffe suprot nam, i o-
 gañ Pakleni: vaki naš porivalse nassa o-
 skvrñena natura, i po ñoiga bihomo po-
 didini poßeli: i razoril i pogubilye dia-
 vlye sa vsu ñih oblastyu i silovaníem,
 ko dugovanie i vsa dela, ka bi mogli
 vsi lyudi skupautsiniti, nete mochi utsi-
 niti ni dostignuti, ni dobiti ovu slavu.

Ova neprezmosna moch shrañena ē
 samomu sinu Bosyemu slavnomu Ihsu
 krstu, ki yest silan svrhu vsih sil Nebe-
 skih, zemalskih i paklenih: Teresse sa-
 daye i daruye savsim svoim dostoi-
 yanstvom vridnostyu i dobityem onim
 ki bezufayu sami nasse, postavivsi vsa
 ko svoye ufanie vañemse spassiti skro-
 zi mazdu ñegovu.

A zato niedanse ne prehini kada sli-
 si govorech, da sama Vera prez del
 pravas

pravadna tslovika tsini, štímayuchi ka-
ko krívi krístiani tsine, ki vsíaka na sívlie-
nie plteno potesu i razumiyu, da vera us-
drsíše líšto uverovanyu ístorie Íbukrís-
tove, onako kakoše veruye onoi Cze-
sarovoi, i velikoga Aleksandra: ovim
natsinom verovati, yesít yedna ístorií-
ska vera, postavljena vsíamo pravlienie
od lyudi i písmá: i lahkiye upamet po-
obitsayu prieta, i podobna yesít Turss-
koi verí: ki sítrakovími ístími uzroki ye-
su verovali Alkoranovim básnam.

Ova takova vera yesít yedna zmis-
ljena tslovitsasíka rits, ka nístár ne po-
bolssá ni neponoví tslovitsasíko sírcze i
neteplíga zlyubavu Bosyu, kada ne na-
sliduye níedno dobro delo vere, i níed-
no novo sívlieníe. I zato híbeno govore
suprot sívetomu písmu i síverím Dok-
turom sívete Czríkve, da síama vera ne
tsini pravadna tslovika, nego da yesu
potríbna dela kspasíenyu: Kim odgo-
varam tako da ova Ístoriíjska i tassíchia

D v vera

Paval i ro vazda svetl Paval imenuye svetche
 menuye oneke mi imenuyemo krstiane, ki a
 svetche o ko nimayu Duh Isukristova, nistu Isu-
 nih, kih krstovi, i zato nistu krstiani: i ako i
 mi imenu- mayu duh Isukristov, ki passe i guverna,
 yemo krst nimamo dvoiti, da kada znayu dasu pra-
 tiane, vadni stvoreni po samoj veri, da leni
 Rim. 8. on ki ima postanu vdobrih delih, zats Duh Isukri-
 veru, ne- stov, yesit duh lyubave, a lyubav paki
 more biti nemore zaman stati, i nemore dobra de-
 prez do- la ostaviti: patse ako hochemo pravo
 brih del. rechi, tslovik nigdar nemore dobra de-
 la delati, ako prvo nezna da yesit po ve-
 ri pravadan stvoren: Onprvo tsini do-
 bra dela veche zato da bude pravadan
 stvoren, nego za lyubav i slavu Bosyu:
 I tako dela svoya osikvrni zvlaffchu svo-
 yu lyubavu i zvlaffchim prudom: zas-
 to on kisse vidi i spozna daye pravadan
 stvoren sikrozi vrednost i pravicu Is-
 sukristovu, ku za svoyu po veri drsi i
 ima: on dela listo za lyubav i slavu Bo-
 syu i Isukristovu, a ne za svoyu vlasti-
 chu

chu lyubav, ni zasvoye pravadno stvo-
renye .

Zataisti uzrok, pravi krstianin, a to-
ye on, kiše drsi da yesit pravitsan stvo-
ren, skrozi praviczu Isukristovu, nepi-
ta yesuli dobra dela po zapovedi zapo-
vedana ali ne: nego nagnut i potaknut
od silne Bosye lyubave, samše gotov
daye na vsako svetlo i krstiansko delo, i
nigdar neprestane od dobrih del: Ion
ki po svojoj veri nechuti tsudne ishode
ili plode, od kih yesimō rekli, ke vkrstias-
ninu vera nadahnuta tsini, ta znai da nis-
ma yost Krstianske vere, i moliti ima
nadištino i skrbno Boga damuyu daru-
ye, govorechi: Gospodine pomози mo^{Mar. 9.}
yu nevernost: I kada silisi govorechi
da sama vera pravadna tslovika tsini, ne
shiniše govorechi: Tstomiye potribno ^{Yakov 2.}
truditiše v dobrih delih, zadovolnamiye
vera kame hoche ohraniti: komu ya od-
govaram: Istina yesit patse, da vera sas-
ma tslovika izvelitsa, ali dobro zamiri,
da i

KAP. IIIL

da i diavli veruyu i trepechu , kako i Š.
 Yakov 2. Yakov govori , poidešli ti zato sñimi
 škupa vsivot vetsni? zovim tvoim kri-
 vim odlutseniem i mnaniem , moi brate
 znai da zahayass i samsiebe hiniss: Ti
 mniss da veru imass ka pravadna tslovi-
 ka tsini a nimassyu .

Ti govoriss yassam bogat, i obogatil
 i niedne ritsi nepotribuyem , a neznass
 dassi ubog, tusā, nevolian, šlip i nag. Yas-
 te švetuyem ogñeno zlato od Boga ku-
 piti , to yesit pravu veru zdobrimi deli-
 vasganu , da bogat budeš: I daše vbe-
 le švite oblitseš, to yesit šukristovu tsis-
 stoču, da šramota nagote tvoje nebu-
 de otsitovana, to yesit mrzota tvoih gri-
 hov .

Pravdo
 pravlie-
 nie.

Zato, vera ka pravadna tsini, yesit ka-
 ko ogñeni plamik , ki nemore inako ne-
 go da švitlosti daye : I kakoye iština, da
 šam plamik škōtsava išasge drevo prez
 pomochi švitlosti, i ništar mañe plamik
 nemore biti prez švitlosti, tako yesit iš-
 tina

tina da slama Vera gasti i slasise grihe
 prez pomochi del, i nislarmañe ova ve-
 ra nemore biti prez dobrih del. Zats ka-
 ko kada vidimo yedan ognjeni plamik
 da sivilosti ne daye: znati imamo da ē
 yedan napisan, hinben i taffch plamik,
 i tim natsinom kada nevidimo vyedno
 tsloviku, ku sivilosti dobrih del, to yest
 yedno stanovito znamenie da takov ni-
 ma prave nadahnute vire ku Bog daru-
 ye svoim izabranim, za stvoritie pras-
 vadne, i proslavitie. I za stanovito dr-
 sim da svetii Yakov razumelye ovo, ka-
 da govorasse, pokasimi tvoju veru iz
 tvoih del, i yati hochu pokazati iz del
 moih veru moyu: razumiyuch, da on
 ki nadstoi tsastolyubnosti, i naslayen-
 yu ovoga sveta akoŝi prē govori da ve-
 ruye, neveruye: kadaŝe vñem nevidi nie-
 dan plod vere.

*Mnanie i
 lirazu s.
 Yakova
 od dobrih
 del, kako-
 ŝe razu-
 meyu.*

Moremo yost ovu presvetu veru pri-
 litsnu utsiniti, ka pravadna tslovika tsini
 Bosastvu, ko bisŝe va IŠKŦU, ki kada
 bisŝe

bisse pravi tslovik (ali prez griha) tsinasse
 velika tsudesja, betesne litsechi, videnie
 slipim dayuchi, svrhu vod hodechi, u
 skrissyayuchi mrtve. Ali ova tsudovita
 delanišu uzrok, dabi IŠKT bil sin Bos
 syi, prvo negoye niednu od ovih ritsi
 utsinil, bilye pravi yedinoroyeni sin Bos
 syi, i nimu bilo potribno buduch Bog,
 takova tsudesjatsiniti, nego zato da bi
 sse Bog, delasse ova: Zato ova tsudesja
 nebihu uzrok da yesit IŠKT sin Bosyi,
 nego bilašu yedna stanovita znamenja
 da bisse pravi Bog. Prem takoye prava
 siva Vera, ona yesit yedno Bosastvo
 vduksi Krstianina, ki tsudno dela, i nig
 dar ni trudan dobra dela delati, ali ova
 dela nišu uzrok datslovik yesit Krstian
 nin, to yesit, pravadan, dobar, svet, Bos
 gu ugodan, i nimu bilo potribno zato
 dabi postal takov, takova dela tsiniti,
 nego on, zato da yesit Krstianin po ve
 ri, kako Isukrist tslovik po Bosastvu bi
 sse Bog, tsini vsa ona dobra dela: Za

to ova dobra dela ne tsine da yesit krstianin pravadan i dobar , nego listo kasu daye dobar i pravadan .

I kakono Bosastvo Isukrstovo bise uzrok negovih tsudeš, tako i verapo lyubavi delayuch , ē uzrok dobrih del , ke krstianin tsini : I kakosie govori od ISKTA onye utsinil to i ono tsudo, i takova tsudeša: mimo toga slavliahu Boga, bihu yosf vele kvelikomu potstenyu ISKTU kako tsloviku, ki podlosan buduch dari do smrti, Bog gaye postavil va uskrissenyu, buduchmu dana vsaka oblast na nebi i na zemli, ku oblast pravo, kako tslovik ni imel, i zato dostoyanye bil radi skuplena yedinstva, ko Bosastvo ili slovo Bosye ima, tslovitsastvom Isukrstovim : Tako vera ukrstianinu tsini, ka po yedinstvu, ko ima zdusfu zayedno ono tsa yesit yednoga, dayesie i nameña i drugomu: Zato kadagodi sveto pisimo obetuye krstianinu sivot vetsni radi nega dobrih del, za

KAP. IIII.

to da dobra dela yesu plod, i svidotsas-
tva sive vere, tere izñe izhayayu, kako
sivitlost iz plamika ognenoga, kako simo
yure prvo rekli.

I ova presiveta vera obyimlie i zapo-
pada IŠKTA, terega yedini kupno zdu
flu: i vsi tri, to yesi, vera, Isukrst, i du-
ssa, postanu yedna sama rits potai put,
da onu mazdu ili vridnost ku ima Isu-
krst, dussa takaisse ima, i zato sveti Av-
gustin govori: da Bog vnasi krumi da-
re sivoje. Od ovoga yedinstva dulle
sa Isukrstom skrozi veru, svidotsas-
tvo daye: ovisti Isukrst va S. Ivana E-
vanyeliyu, Otcza molechi za Apustos-
le, i za onih ki van imiahu verovati skro-
zi nih beside. Nemolyu, govori on,
listo zanih, nego osche za onih, ki bu-
du verovali vame skrozi nih govore-
nie, nato da budu vsi yedno, kako ti O-
tse vameni, i ya vtebi: neka i oni vnasi
yedno budu, i da sivit bude veroval da-
sime ti poslal: I yassam nim dal slavu
kusi

Mat 17.

kusi ti meni dal, zato da budu vsi yedno
 kakosmo mi vse yedno. Zato veru *Krim. 4.*
 yuch govorenju Apostolov, ki prodiz
 kahu da yesit Isukrist umrl za grihe nas
 ste, i uskrsnul da nas pravadne stvori,
 i postanemo yedna rits sa Isukristom, ki
 buduchi yedna sama rits Zbogom, mi
 takiste yesimo po Isukristu yedna sama
 rits Zbogom. O slava grozovita krs
 tianina, komu yesit dano po veri pose
 sti one neizretsene ritsi, ke Anyeli viz
 deti seliyu. *2. Kor. 6.*

Od ovakova govorenja moreste tsis
 to poznati neskladnost, kaye meinami,
 ki branimo pravdnostvorenje same
 vere i del. Vatom yesimo skladni, da i
 mi osche postavliamo i potvryuyemo
 dela, potvryuyuch da vera ka pravdna
 tslovika tsini, ona nemore biti prez do
 brih del, i govorimo da oni kisu prava
 dni stvoreni po veri, ti isti yesu oni, ki
 dela tsine, da po istini mogu se imeno
 vati dobra. Vatom yesimo neskladni,

E ij da

da govorimo : da vera prez pomochi
 del pravadna tsini : A ovoye otsiti ras-
 tsun i uzrok : Yere po veri Isukristom-
 sie oblatsimo, tsinechi i drsechi nassu
 pravadnost i svetost negovu: I buduchi
 istina, da skrozi veru namye darovana
 pravadnost Isukristova, nemoremo bi-
 ti toliko nehvalni i nespoznanani, slipii
 neverni, da bisimo verovali, dabi vera
 prez nasih del ne bila zadovolna utsini-
 ti nas prietne, i pravadne pred liczem
 Bosyim : I sta Apustolom zayedno go-
 vorimo, ako yuntseva i yartseva krv, i
 popel Telicze raskroplen, posvechuye
 oskvrnene, koliko pristoi na otsishe-
 nie plti : Koliko veche krv Isukristova,
 kipo vetsnom Duhu ofral yest samoga
 sebe tsista Bogu, otsistiti hoche Kon-
 encziu nassu od mrtvatskih del, k slusbi
 sivomu Bogu.

Dvoi sud Szada sudi ti sam Bogolyubni Kri-
 sti ili mnanie tianine, ko mnanie ili sud od ovih dvih
 od prava: yest veche prav i svet, i veche dostoy-
 prodi

prodikati, nasse mnanie i sud, ki tsastno *dna stve*
 prosvitdyuye dobro stvorenje i dar Iſu *renia.*
 krſtov, i ponisa oholoſit tslovitsaſku,
 ka hoche uzviſiti dela ſvoya ſuprot
 ſlavi Iſukrſtovo: Ili onih ki govore da
 vera ſama ſobom pravadna ne tsini,
 ſtminami poſiiple ſlavu, i dobroſtvo-
 renie Iſukrſtovo, tere vznassa oholoſit
 tslovitsaſku, ka nemore trpeti dabi pra-
 vadan utſinen tslovik za oſtuñ prez po-
 mochi del ſkrozi IſKTA Goſpodina
 naſſega.

O, hotemi niki rechi, patſe yeſit yed= Dvoya
 no prudno laſſchenie i ponuyanie kdo= nie.
 brim delom rechi, da buduchi tslovik,
 pravadanſe pred Bogom tsini. Odgo-
 vor: I mi oſſche govorimo i potvryu-
 yemo da dobra dela yeſu Bogu ugo-
 dna, i da on ſkrozi ſvoyu preveliku lyu-
 beznivu obilnoſt vrayu placha: ali mi
 tako govorimo, da ona yeſu prava do-
 bra dela, (kako i S. Avguſtin govori)
 ka tsine oni kiſu yure pravadni po veri
 E iñ utſine=

KAP. III.

utsinjeni : zats ako stablo ni dobro, ne
 Math. 12. more dati dobra ploda, prez toga oni ki
 su pravadni stvorenipo veri znayuchi
 se dasu pravitsni po pravici Bosyoi,
 ka yesit po ISKTU naslidovala, netsine
 trgovinu Zbogom iz dobrih del, hote
 chi snimi od nega kupiti pravadnostvo
 renie ili praviczu, nego razasgani zlyu
 bavu Bosyu i selinyem da Isukrista pro
 slave, kiji yesit pravadne stvoril daro
 vavsim vsu svoyu vridnost i dostoi
 nost, i vse svoje bogatstvo, nadsto
 yuchi sa vsaku skrbyu volyu Bosyu
 tsiniti, teresse yunatski bore suprot svo
 yoi vlastchoi pltenoi lyubavi, poselienny,
 i suprotiva ovomu svitu i diavlu : I ka
 dashe opotaknu radi slabosti plene, br
 zoshe dvignu gori, stoliko vechim po
 selinyem dobro tsiniti i toliko veche se
 liyuchi po svozem Bogu, promissliayu
 chi daim nissu grihi naratsun postavlie
 Krim. 10. ni zato dasu va Isukrista ucziplieni i us
 yed neni, ki yesit zadovolno stvoril i pla

til za vse svoje ude na drevu krisat-
 re vazda za njih pred svojim vetsnim O-
 czem prositi: ki radi svoga yedinoroye-
 noga sina vazda na njih svojim milosr-
 dnim liczem glieda, guverna i brani, ka-
 ko predrage sinove, i hkonczu nim ho-
 che darovati didinu svita, utsinivsie po-
 dobne preslavnoi podobi Isukristovo. Rim. 8.

Takovo lyubeznivo prizivanje i po-
 nuyanie ē, ono ko nagiblie prave kristi-
 ane na dobra dela: Ki pomisljayuchi
 dasu skrozi veru sinu Bosyu utsineni, i
 pritsestniczi nature bosastvene, yesu 1. Pet. 1.
 potaknuti Duhom svetim ki va njih pre-
 biva, sivet i kakose pristoyi sinom ye-
 dnoga takova Gospodina, terese sramu
 yu neohraniti krasotu nebeske pleme-
 nite didine: I zato sta vsakim nadstos-
 yaniem i skrbju nasliduyu svoga pr-
 voroyenoga brata Isukrista, sivuchi va-
 vsakom umilienstvu i tihostyu, isschu-
 chi vavsakoi ritsi slavu Bosyu stavechi
 si voi svoi za brate svoje, dobro tsine-

chi nepriatelom svoim ditsechiše vpo-
 gryenyu, i vkrisu gospodina naslega
 Isukrista, i govore sa Zahariyu zayed-
 no: misimo osloboyeni od ruk neprias-
 tel nashih, da prez straha slusili budemo
 Bogu vsvetosti i vpravdi pred nim vse
 dni sivota naslega. Szvetim Pavlom
 zayedno govore. Milost Bosya Yaviz-
 laše yesit da odvrgsi vsaku nepravda-
 nost, i svitovna poselinya, trezvo, i
 pravo i bogolyubno sivuchi na ovom
 svitu tsekayuchi blaseno ufanie, i prifla-
 stye Szlave velikoga Boga i spasitelia
 naslega Isukrista.

Takovo i drugo mislienie i nagibe,
 Vera nadahnuta tsini va srczeh svoih
 pravadnostvorenih: I on ki savsima nez-
 chuti vsrczu svoym dai li yedan del
 ovakvih nagib i plodov bosastvenih:
 negosheye udal svitu i plti: ta stanovis-
 to znai, da osche nima ove vere ka pra-
 vadna tslovika tsini, i ni ud Isukristov,
 zats nima duha Isukristova: I tako ni Isuk-
 rist

krstov, aki ni Isukristov ta ni krstianin. Zato ne arviše veche mudrosti tslovi-
tsaška suprot pravadnosti presvete ve-
re, tere daimo vsu Szlavu nasse pravis-
cze, dostoinosti i vridnosti Isukristo- *Galat. 3.*
voi, kimše oblatsimo skrozi Veru.

KAP. V.

Kakoše Krstianin Isukristom oblatsi i po-
kriva.

IAkoš se po zgora retsenih ritsah raz-
zumno i tsisto more razumeti kako-
še Krstianin more Isukristom oblechi,
nistar mañe hochemo ofšche od toga
govoriti: Znayuchi da govorenje od
Isukrista i od dari ñegovih pravomu kr-
stianinu nigdar ni gruštno ni zabavno
akoš se prem yedna rits tišuche krat po-
navlia. Ya tako govorim da pravi ver-
ni krstianin zna daye Isukrist ñegov po-
veri ša vsu ñega praviczu, švetostyu
i tsistoču: I tako kakoše tslovik va ye-

E v dnu

KAP. V.

dnú lipu i plemenitu svitu obltse kada
 hoche poiti, pred yednoga velikoga go-
 spodina. Tako Krstianin ukrassen i po-
 kriven stsistochu Isukristovu i sa vsu
 nega svrsilu dobrotu, se prikase pred
 Boga, Gospodina vsih stvari, u fayuz
 ehisse na dostoinost i vridnost Isukristo-
 vu ne inako nego kako dabi on dostoyā-
 bil, i sam dobil vse tsagodie sam Isus-
 krist dobil, i dostignul snega Vridnos-
 styu.

Vera stanovito tsini da Isukrista imao
 mo i udrsimo, i vsaka, ka vanem yesu,
 kako vsaki od nas udrsi svoyu vlastchu
 svitu. I zato oblechisse Isukristom ni
 drugo nego drsati za stanovito, da ē
 nas Isukrist, kako istina yesit ako ver-
 ruyemo. I verovati imamo, da zavo-
 lyu ove nebeske svite yesmo ugodni, i
 prietni pred oblitsyem Bosyim. Yere ist-
 tina ē, da on kako predobri otacz naye
 svoga sina daroval, tere hocheda vsaka
 negova pravicza, i vas tsagodigaye, i tsa-
 godi

godí more sľavšimi ňegovimi deli, naiti vnassoí oblasti bude : tako daše more mo sľobodno pohvaliti, kako dabi sľmo ga znassu vľasschu mochu dobili , i utsinili tstogodie on tsinil, kigodi ovo veruye, naiti hoche prez dvoicze istinno o tsto veruye, kako yesmo zgora pokazali .

Zato krstianin ima imeti yednu sľtanovitu veru i tvrdo drsanie , da vsako dobro , i vsaka milost i bogatastva Isukristova nassa yesu . Zato kadanamy Bog daroval Isukrista, kako more biti dabi nam vsaka sľšnim nedaroval ? Ako yesit to istina, kako i ye istina : Krstianin more sľa istinu rechi . Ya sľam sľin Bosyi, Isukrist ye moi brat , ya yesam gospodin Neba i zemlie , pakla i smrti, i zakona : Yere nemoreme veche zakõ potvarati ni proklinati, kada ye mo ga Isukrista pravadnost moya utsinena . To yesit ona yedina vera ka tsini tslovie ka imenovati Krstianina terega sľa Isukristom

Eze. 33.

krístom oblatsi, kako yesímo rekli: I to
 se more pravo navlastni velik sakramēt
 ili oraino imenovati, pod kimsē udrse
 tsudne i neslissane ritsi velikoga Boga,
 koye nemogu tslovitsaško sircze proiti,
 akoga Bog neumeķsa i nepripravi zmi-
 lostiyu sivoju kakoye obechal po Eze-
 hielu Proroku govorechi. Hochuvam
 dati novo sircze, i novi duh hochu pos-
 taviti vsredu vas: i odneti hochu sircze
 kameno iz plti vaše, i dativam hochu ye-
 dno mešeno sircze: On paki ki tako ne-
 veruye, daye Isukrist ņega savšim ņe-
 ga blagom ko on ima, taisti, govoru,
 nemoreše zvati pravi Krístianin: i nig-
 dar neche mochi imeti sivoju konšien-
 cziu veselju i pokoju, ni volju dobru i
 goruchu k dobrim delom, i brzo hoče
 od ņih pomaňkati: Patseye nigdar ne-
 che mochi pravo dobre utsiniti.

Ova sīanta vera i ufanie ko imamo
 va Isukristovoi mazdi i vridnosti tsini
 lyudi da pravi Krístiani poſtanu, kripi,
 veseli,

vesēli, dobrovolni, bogolyubni, naga-
nuti na dobra dela, didichi kralievstva
Bosyega, i negovi predragi sinove va-
kih istinno duh sveti prebiva. Ko sra-
cze yesit tako nemarno i studeno, kad
dobro pomisli na neproczenni i nesi-
merni dar i dobro ko namye Bog utsi-
nil darovavsi nam svoga predragoga
sina sta vsu nega svrshnostyu, dasie ne
rastepi z yednim gorechim poselin-
yem seliyuchimu biti podoban va do-
brih delih? Buduchnam on od oca na
yedan eksempel dan, vkoga imamo va-
zda gliedati tsinechi prilitsan vas sitak i
sivlenie nasse, tako da bude yedna fur-
ma i prilika sivlenia Isukristova, kako
sveti Petar govori: IŠKT yesit za nas 1. Pet. 2.
trpel, nauk i eksempel nam ostavivsi
da nasliduyemo stupine negove.

Isukrist ē
Eksempel
kristianō.

Iz ovoga razmislieniya ishaya yedan
drugi put kakosie ima tslovik oditi sa Is-
ukristom koga moremo pravo imeno-
vati yedan Eksempel: Zats kristianin i-
ma

Eftz. 4.

Rim. 15.

ma peliati i drsati vse svoye sivlenie po
 eksemplu i furmi Isukristova sivlienya
 skladayuchi se Isnim va vsako mislieni-
 yu, besidah i delih: ostavlayuchi nes-
 pravadno sivlenie nazad, i odivayuchi se
 znovim: Razumei zovim Isukristo-
 tovim. Yere svetii Paval govori: od-
 vrzimo dela od tmin, i obuczimo se so-
 rusyem svitlosti, ne uposrtyu, i upias-
 nosti, ne upostiliah i vslastah, ne vka-
 ranyu, nego obuczite se Gospodinom
 Isukristom, i poselienie plteno ne do-
 vrsite: Tako da pravi kristianin razte-
 plien lyubavu va ISKTA govori sam
 vsebi, kada meye ISKT (prez niedne
 svoye potrebe) svoyu vlasschu krva-
 yu odkupil: tereyeubog postal, da nast-
 bogate utsini, prem tako i ya hochu da-
 ti moye blago i vlasschi sivot za lyubav
 i spashenie moga blisnega: I kakosham-
 se ya odil Isukristom za lyubav kumie
 iskazal, tako hochu da moi blisni va IS-
 KТУ za lyubav ku knemu imam, za
 volyu

volyu Isukrista dasse samnom obutse i
zmoim blagom : I ako tako neutsini, oss-
che ni pravi kristianin, zatsto niedan ne-
more pravo rechi, Ya Isukrista lyubim
ako ude negove nelyubi, i brate Isukriste
tove : ako nassega iskrdñega lyubimo
zavolyu koga yesit Isukrist svoyu vlass-
chu krv prolil, nemoremo istinno rechi
da Isukrista lyubimo, ki buduch takmẽ
Bogu, podlosan be Otczu dari do smrti *Filip. 30*
krisa, i nasye lyubil i odkupil daru-
yuch nam samoga sebi savsimi ñega
preislavnimi deli i sa vsim tsa ima i oba-
drsi.

Ovim natsinom mi bogati utsineni
i obilni zblagom Isukristovim, imamo
podlosni i poslusni biti Bogu, i prikazati
i ofrati nassa dela, i vse nasse ritsi,
i yoss nass samih iskrdñim i bratom nas-
sim va Isukristu, slusechi ñim va vsih
ñih potribah, i buduchi ñim kako name-
sti Isukrista : Tako kakoye Isukrist us-
milien, krotak, i odstupan vsakoga ka-
ranya :

Mat. 12.

ranya : Tako imamo nadstoyati i skrbeti da budemo umiljeni i krotki prez vsake svade i karbe , ne listo ritsyu nego i vdianyu : kakoye Isukrist trpel vsako prognanie i pogryenie ovoga svita radi slave Bosye, tako i mi veselo imamo trpeti pogryenya i prognania, ka kri

2. Tim. 3.

vi Kristiani tsine suprot onim ki hote pravo va Isukristu siveti . Isukrist yesit postavil dussu svoyu za svoye nepriatele i molilye za nih na krisu : I mi imamo takoye vazda za nepriatele nasse Moliti , i dobrovolno postaviti Sivot nass radi nih spashenia : Tako se nasliduyu stupine Isukristove kako govori S. Petar . Zatsto kada znamo Isukrista kako rits nassu savsim nega bogatstvom (to yesit oblechise Isukristom , i postaviti tsistu otavake skvrnosti) drugo na nemanka utsiniti, nego Boga slaviti zna slidom Isukristovim tere onoisto tsiniti nassim bratom, tstoye nam Isukrist utsinil : navlastito znayuchi po negovom
govor

govorenyu, da vse tsagodi utsinimo
 Bratom negovim i nassim on za dobro
 priimlie, kako dabiše nemu utsinilo,
 i prez dvoicze buduch pravi krstiani u-
 di Isukrstovi: nemoremo ni zla ni do-
 bra pravim krstianom utsiniti, da toga
 Isukrstu neutsinimo, buduch oni nego-
 vi udi, da on vse to ne usiva ili trpi va-
 udih svoih.

Zato kakoye Isukrst nassa odicha raz-
 di vere, tako i mi imamo biti odicha raz-
 di lyubave bratō nassim, i onuištu skrb
 i petsal ku za sivot nass imamo i za nih
 imamo imeti, koishu pravi udi telanasse-
 ga, koga yesht Isukrst glava. Toye o Rim. 12.
 na priazan i Bosastvena lyubav, ka nika-
 ne i rashte iz yedne nehinbene prave ve-
 re ku Bog nadahne svoim izabranim,
 odke S. Paval govori da po lyubavi des i. Timot.
 la. Sitak stanovito ili sivlienie Isukrstovo na 1.
 vo tsigovim nasslidovaniem i eksimplō
 imamoše oblechi, bil ye yedan nepress-
 tanni krispln nevol, truda, muk, pogr-
 F yenya

Galat. 5. yenya i prognania : ako hochemo bit
 Luka 9. prilitsni negovu sivlienyu : vazda name
 ye potribno kris nositi : Kako on sam
 retse , ki hoche po mni poiti, odvrzi sa
 sebe, i vazmi svoi kris vsaki dan i na
 Vzrok kri slidui mene . Poglaviti uzrok krisa o
 sa nase
 84. niem i skusnaniem hoche umarati vna
 nagibe sircza i poselinyaplena, neka za
 uhitimo i pochutimo vnaš samih ono
 svrshenie ukom yesimo od Isukrista za
 uhicheni vyedinstvi ili vprimissanyu tes
 la negova, i hoche da vera nassa tsista ka
 ko zlato va ognenoj pechi vsakih nevol
 svitila bude na slavu negovu . I potom
 hoche da znassu slabostyu prosvetlimo
 veliku moch negovu, ku ovi svit nassvo
 yu sramotu vnaš vidi, kada krhkoš ili
 nemoch nassa positae yaka i kripka sikro
 zinevolie i prognanie , i koliko veche
 yesit tirana, prognana i obnevoliena, to
 2 Kor. 12. liko veche positaye mochna i neganuta .
 2. Kor. 4. Zatsto S. Paval govori, mi imamo ovo
 blago

blago vsašudeh zemaljskih, nato da pleš
meniščina višotsine bude od Boga, a
ne od naš: va vsih trpimo, ali nišmo po
gruseni: potribni yesmo, ali nišmo za
pustcheni: prognanie trpimo, ali nišmo
ostavlieni: posipotani, ali nepogibamo,
vazda okolo nosiechi umaranie Gospo
dina Isusa vtelu nassem: da yoss i sivot
Isusov otsitovan bude vtelu nassem.

Zato kada vidimo da Isukrist i nega
predragi Apustoli yesu Boga slavili,
snih nevoliami i trplieniem, obyimlia
moye i mi veselo svetim Pavlom zaye Galat. 5.
dno govorechi: Nedai Bog dabihše sla
vil, nego vkrisu Gospodina naslega Is
ukrista: I tsinimo tako, da ovi svit na
nega šramotu zna i zotsima vidi grozo
vita dela i plod, ki Bog tsini va onih ki
tsisto i priprosto obyimlyu milost sve
toga Evanyelia, videchi (govoru) lyudi
ovoga svita školiku tihostyu i krotos
tyu šreza, pravi kristiani trpe i podnasha
yu pogublenie blaga, smrt, dicze svoe

Rim. 5.
Kako vs-
trplienie
rodi sku-
snu.

Ivan 9.

ye, sramotu, bolezni sivotu, i prognas-
nie od krivih Krstianov: vide kako oni
sami mole Boga vduhu i va istini pri-
imlyuchi od ruk negovih vsaka kagodi
imse prigode zadobro i pravo drsechi i
priimlyuchi, i za sveto, vse tsagodi tsia-
ni i daye, i vavskoi srichi i nestrichi,
vsalosti i vradosti hvalechi i blagoslas-
vliayuchi kako presvetoga i predrago-
ga Otcza, i spovidayu spoznavsi za
velik dar Bosyi trpeti na prvo radi Evas-
yelia i za naslidovanie Isukristovo, na-
vlastito znayuchi da nevolia rodi vs-
trplienie, a vs-
trplienie skusnu, a skusna
ufanie, a ufanie nepogryuye. Govoru
da vs-
trplienie dela skusanie, zats bu-
duch Bog obechal vnevoliah pomagati
onih kisseufayu van, znamoga po skus-
ni dokle stoimo mochni i stanoviti, pod-
prti i pokriplieni ruku Bosyu, ovo tsia-
niti paki nemoremo zmochu nassu. Za-
to skrozi vs-
trplienie chutimo i znamo
da Gospodin daye pomoch ku yesi o-
bechal

bechal vpotribah, i takosse potvryuyē
nasse ufanie: Yere bilobi veliko nespō-
znanie netsekati sprvine onu pomoch,
i onu utehu, ku yeshmo yure kussali i na-
sli tako stanovitu i tvrdu.

Da natstoye toliko besid potribno?
zadovolnobi nam imelo biti znati da
pravi krstiani skrozi nevolie oblatseie
sprilitsyem ili podobu propetoga IŠK-
TA: ku ako budemo dobrovolno no-
sili, potom hochemosie oblechi sprili-
tsyem i podobu slaynoga IŠK TA, 2. Kor. 10.
zats kakono obiluyu muke Isukrstove 2. Timo. 1.
tako po Isukrstu hote obilovati ossche i
utissenya nassa, i ako trpimo zayedno,
zayedno hochemo i kralievati.

KAP. VI.

Nike pomochi i nauki suprot bezufanyu.

ALI diaval paki, tere tslovitsasika
Mudrost vazda isschu Szlechi
znaš ovu presvetu veru radi koye ve-
F iij ruyes

KAP. VI.

ruyemo da va Isukristu yesu kassigani
vsi nalsi grihi, i da snega presvetu krva
yu yesimo zbogom spravlieni i smires
ni: Potribno yesi da kristianin vazda i
ma gotovo orusyie na branbu suprot o
voi zalo napasti i skušni, ka ische va
zeti dushi ne sivot.

Rim 4.

Tsetiri

pomochi

Suprot na

pasti. zla

i maliah=

na usan=

ya.

Marko 9.

Luka 17.

1. Tess. 5.

Ka e pra=

va molit=

va.

Mei ovim orusyem drsim da yesu
vele mochnie, vruche i devote molitve:
tere gusito pritseffenie presvete vetse
re Isukristove, i spomenutye Krsta, i
preodlutsenia va molitvah hochemo zo
czem misetsnoga rechi. Gospodine po
mozi moyu nevernost: I sta Apustoli,
Gospodine pobolssainam veru: I ako
bude vnaš prebivalo yedno neprestan
no poselinye pobolssania vere, ufania i
lyubave, moliti hochemo neprestanno
kako Š. Pavalutsi: zats molitva ni dru
go nego yedno vruche poselinye Vbo
gu utvryeno.

Sza spomenutyem kršchenia nasle
ga potvryeni i stanoviti hochemo biti
dassmo

dašmo smireni i Zbogō spravlieni, yere
 S. Petar govori da korablia Noeva ^{1. Pet. 3.}
 yešit bila yedna Figura ili znamenie Kr-
 šſchenia : zato kakosie yešit Noya veru-
 yuch obetom Bosyim vkorabli pred po-
 topom ohranil, tako i mi škrozi veru-
 va křitu šie ohranimo špašeni pred šre-
 dom Bosyim, koya vera yešit štanovi-
 to utvryena vritsi šukřitovoi, ki tako
 govori : Ki bude veroval, i křſchen bu- ^{Mar. 16.}
 de, špašien hoche biti. i povšakom ra-
 tsunu yešit pravo, yere vkrřtu šukřitō
 šie oblatsimo kakono potvryuye S. Pa-
 val, i potom paki yešimo pritšeštni-
 czi pravadnošti űegove, i vřakoga űe-
 gova blaga : I pod ovu dragoczennu ^{Galat. 3.}
 švitu, grihi ke naša šlabošit utsini po-
 kriveni yeřu, i niřu nam od Boga va-
 meűeni ni naratsun pořtavlieni : I kako
 govori S. Paval. Nam priřtoi ono bla-
 senřtvo Přalma, ki govori. Blaseni ye-
 řu kimřu űiř nepravadnořti odpuřche- ^{Rim. 4.}
 ne, i kih grihi yeřu pokriveni. Blasen ^{Přal. 31.}
 F iij yeřit

yeſt tslovik komu Goſpodin griha ne
varneni .

Ali tsuvaſiſe dobro vſaki Krſtianin ,
daſi nevazme po ovih beſedah preve-
liku oblaſt ſagrifiſati : zatſto ovi nauk
nepriſtoi onim kiſe ditſe ſkrſtianskim
imenom , zbeſedami ſpovedayu Iſus
krſta , a zdeli ga taye : nego priſtoi pra-
vim krſtianom ki akoſiſe nepreſtanno
yunatski ſpityu ſvoyu , i ſa ovim ſvitō
i zdiavlom bore , da niſtar mañe vſaki
dan vgrih po ſlaboſti opotaknuſe i pa-
du : I ſilain yeſt vazda govoriti , odpu-
ſti nam dlge naſſe . Ovīm iſtīm mi go-
vorimo ka utiſſenyu nīh i kpotvryenyu ,
daſe nedeffperayu , kako dabi naſi Krv
Iſukrſtova ne tſiſtila i neprala otavſas
koga griha , i kako dabi on ne bil odve-
tnik i miſoſrdie udov ſvoih .

Zato kada yeſimo napoſtovani i po-
taknuti da dvoimo za proſſchenie gri-
hov naſſih : tere kad naſſa veſti ſe potsi-
ñe mutiti , uteczimoſe on hip orusni i
ukras

ukraſſeni zveru kdragoczennoi krvi Iſukriſtovoi, ka ě za naſ proſlita na Oltaru Kriſa i Vernim razdiliena vpoſlidnõi vetſeri pod krovom i natsinom preſvetoga ſakramenta, ki yeſt od ſa moga IŠKTA nareyen i poſtavlien dabiſmo tſaſtno poſſvechivali ſpome nutye ſmr̃ti ñegove, tere dabiſmo zovim videchim Szakramentom naſſe tuſne konſienczie utiſſili, ſigure i ſlobodne utſiniliye naſſe ſprave i mira Zbogom. Preſlavni Iſukriſt utſiniliye teſſament kada retſe. Ovo yeſt telo moye, ko yeſt za vaſ dano: Potom paki ovo yeſt krv moya novoga Teſſamēta, kaſe za vnozih proliſa na odpusſchenie gr̃ihov: Mi znamo da Teſſament kako S. Paval govori, akoſ yeſt tſloviſtſaſki, niſſtarmañe akoye ſmr̃tyom poſtvryen, niedanga neodmeche i neprila gamu niſſtar: i niedan Teſſament nevalia pred ſmr̃tyu, nego po ſmr̃ti vala.

Od vetſe re Iſukriſtove.

Luka 22.

Mat. 2.

Galat. 3.

Teſſament tada Iſukriſtov vakom o

F v betuye

betuye proščenie grihov, milost, i dobrovolnost svoyu i Otcza svoga, i obetuye milosrdie i sivot vetsni. Ovi Testament govori, da bude valial potvrdilgaye zato sdragoczennu svoyu krvyu, i zvlascu smrti. Zato S. Paval govori, da Isukrist ē toga radi srednik i umiritel novoga Testamenta, da prispevsi Smrt na odkuplenie onih prestupljeni, ka bihu pod prvim testamentom, oni kišu zvani, da primu obitovanja vetsne didine: Yere ondi kadie testament, odpotribe yest da smrt se prigodi onomu ki Testament tsini, zats testament yest umrtvii, to ē, smrti potvryen: Kada nevalia dokle yest siv on kiga yest utsinil. A zato skrozi Isukristovu smrt yestmo siguri, i stanoviti da Testament valia vakom nam yest odpuščene vse nasse nepravadnosti i utsineni didichi sivotu vetsnoga: tere za yedno istinno znamenie i veru, da yest tomu tako, ostavilnamye na mesi-

to yednoga petsata ovi bosastveni pres
 sveti sakrament, ki ne sľamo daye istina
 no ufanie dussľam nalsim sľivota vetsnoga
 nego nalsľ yossľ sľigure tsini neumrlnosti
 nalsľe plti: Zats kadye ona dosľega vria
 mena sľiva sľtvorena radi one neumrvsľe
 plti ili tela, i yednim nikim nalsinom us
 tsľnena ě pritsesľtnicza, da ima del one
 bosastvene plti sľkrozi ovu veru, neche
 biti vaveki pogubljena, nego kiyu pri
 imlie i sľnussľe pritsesľschuye prez ove ve
 re, onamusľe vtsemer obrati: Yere kako
 no yisľtvina telesľna, kada naide sľtumak
 plu zla betega onalsľe takaisľe sľkvari
 vele sľskodi: tako i ova duhovna yisľt
 vina ako naide yednu lukavu dussľu plu
 zlobe i nevernosti, porinutiyyu hoche u
 vechi rassľap, a to ne radi nľeye uzroka,
 nego zats netsisľstim i nevernim niedna
 rits ni nľim tsisľta, akossľye Posľvechena
 zblagosľlovom gosľpodnľim. Zats kako
 govori S. Paval on ki yi od ovoga kru 1. Kor. 12.
 ha, i piye iz ovoga Pehara nedosľtoino,
 krivacz

KAP. VI.

krivacz bude tela i krvi gospodne : tere
yi i piye svoye vlastiche osuyenie , ne
proczinechi telo Gospodne .

Tsto e ne

razlutsiti

Telo Gos

podnie .

Evre. 6.

Obetu =

yuch Isu =

krst: proff

chenie gri

hov, dile =

chi Sakra =

met krvi

Svoye: on

ki prijmie

ovi Sakra

ment spo

vida , da

nestavi u

I on neproczini Telo Gospodne, ki
prez vere i prez lyubave Gospodnu ve
tseru usiva : Yere on vato neveruye, da
ovo telo yesit negov sivot, i otsisschenie
vshih negovih grihov, i lasscha Isukrista
tsini, trpche sina Bosyega, i krv tess
tamenta drsi kako zayedn netsistu rit
sku e posvechen bil, tereše ruga Zdu
hom milosti, i lyuto hoche biti od Bos
ga kassigan za ovu nevernost i hudo
bnu liczemeriu : Zats kada ni svoga us
fania postavil upravadnostvorenje i spa
senie muke Isukristove, a nistat mane
prijmlyuchi ovi sveti Szakrament, os
tsito kase da nestavi svoga ufania v
mu Isukristovu muku . Zato sam sebe
potvara tere svidotsastvo daye svoye
vlastiche nepravadnosti, i samoga sebe
na smrt vetsnu sudi, odmechuchisse si
vota vetsnoga, kogamu Bog obetuye
va

va ovom prešvetom sakramentu .

fania šv

Zato kada Kršćianin vidi i chutiše da negovi nepriatelj hotega premochi, a to ē kada dvoji i dani došignul prošchenie svoih grihov po šukrštu, i da nemore trpeti diavla šnegovimi napastami, tere da potvaranie dvojeche konšcienczie premaga šuprot ņemu, tako da potsiņe boyatiše i šumņati daga pakal neposre, i daga šmrt škrozi šrd Bosyi vaveki nepremore i nepogubi: kada, reku, chuti ove takove tuge i nevolie duhovne, tada poidi z dobrim šrczem i ufaniem ktomu prešvetomu sakramentu, i primiga z devocziō v šrczu svojem govorech i odgovarayuch nepriatelom švoim.

ga vdru

go, nego

va šukrš

tovu krv.

Ya patse išpovidam i netaim dašam doštoyan tišucha paklov, i vetsnu šmrt za moye grihe : ali ovi Bosastveni šakrament kimše šada pritšesschuyem, tšime šigura i štanovita prošchenia v ših moyih nepravadnosti, i umirenia z bogom.

gom. Ako ya pogliedam na dela moyā
ni zmosno dāsse neſpozna za griſſnika i
oſuyena: I nigdar moya veſit nebude
pokoya imela, veruyuch, da radi del ka
tsinim hotemi biti grihi proſti. Da ako
ya dobro proczinim i pomiſlim na o
bitovania, i vzavet Boſyi kimi obituye
radi krvi Iſukriſtove proſſchenie grihov
takoaam iſtinno Sztanovit daſamga
ſproſil i doſtignul i da imam miſoſt ne
govu, kakoaam ſigur i ſtanovit da on
kiye obechal i zavet utſinil nemore la
gati ni ohiniti: i radi ove ſtanovite ve
re yeſſam pravadan utſinien: I ovoye pra
vicza Iſukriſtova ſikrozi ku yeſſam ſpa
ſien, i moya konſienczia yeſt utiſſena.
nĭli on dal pretſiſto ſvoye telo vruke
griſſnikov za grihe naſſe? nĭli on ſvo
yu preſvetu krv prolil za otiſſiti vſe
moye nepravadnoſti?

Rim. 4.

Pſal. 4.

A zato o duſſe moya zatſto ſe ſaloſi
tiſſ i mutiſſ? ufai Vgoſpodina, ki te ē
tako i toliko lyubil, da hotechite on od
vitsne

vitsne smrti osloboditi, dalye na smrt
svoga yedinoroyenoga sina, kiye sam
nashe vazel i nalosil nashe ubostvo za da
rovati nam svoje bogatstvo : polosila
ye svrh sebe nasu nemoch da nas po-
kripi zmochu svoyu, i postalye umrv-
si za stvoriti nas neumrvse, znide zne-
ba na zemlyu da vzneseni budemo na
nebo, postalye Szin tslovitsaski sinami
zayedno, da nas utsini sa sobom sino-
ve Bosye.

Zato ki nas hoche osvaditi : Bog ē Rim. 8.
ki nas pravadne tsini : ki nas hoche osu-
diti : Isukrist ye umrl za nas, patseye i
uskvrnul ki nadesnoi Bosyoi sidi, i za
nas moli. Ostavi tada o Duffe moya Psal. 102.
plats i uzdihanie : Blagoslovi duffe mo-
ya gospodina : vsa moya vnutra da
blagoslavliayu nega sveto ime. Blago-
slovi duffe moya gospoda, i nigdar ne-
zabi vsih dari negovih, ki ti odpustcha
vse tvoje nepravdnosti, ki vse tvoje
betege lisi, kiye od smrti odkupil tvoi
sivot,

KAP. VI.

sivot, ki te milošrdiē i milošchami kru-
ni: miloštiv i milošrdan ē gošpod, kašā
kšrdu i velike milošti: nešrdiše vaveki,
i yavikeneche prititi, ni utsinil po nashih
grihih, ni po nepravadnosti nashoi ni nā
vrnul, yere kolikoye višse nebo od zēlie,
potvrdilye milošti svoyu švrhu onih ki
šega boye: kolikoye odstupan i štok od
zapada, dalie yešit utsinil od nash nepra-
vadnosti nasse: kakoše šmiluye Otacz
na Szinove švoye, šmilovalšeye goš-
pod švrhu nash kiše ņega boimo, daru-
yuch nam šina švoga yedinoroyenoga.
Zovakovu veru, zovakovim vzdanyu
hvali: Zovimi i zovakovimi pomish-
lienyi imamo prieti šsakrament tela i kre-
vi gošpodina nashaga Iškrišta.

Ovim natsinōše izgaña van izdušse
štrah, lyubavše pobolšša i naveche raš-
te, Veraše tvrdi, konšienčzia šie pro-
švitlyuye, i yazik nigdar ni trudā Boga
hvaliti, i nepreštanno hvalitiga za toli-
ke dobrote i pomochi. Ovoye kripost,
moch,

moch, i yedino ufanie duffe nasse. Ovo
 ye sitina, kadie konšienzia švrhu ñe
 tvrdo ošnovana i zidana: nebošše nieš
 dne pogibelne Fortune, ni yoff pakleš
 nih vrat, ni širda Bosyega, ni zakos
 na, ni griha, ni šmrti, ni diavlov, ni nieš
 dne druge ritsi. I zato vaš stan Miše i
 li Vetsere Išukristove sito i va ovom pre
 švetom šakramentu kadaše Krštianin
 priñem nahaya pritseščuyuchiše: imela
 bi vazda otsi mišli švoye odprte dršati
 vmuku ovoga premiloštivoga Gospo
 dina, pomišliayuchi od yedne štrane na
 Krisu prigvosyena teško oblošena ša
 všimi nalsimi grihi: Od druge štrane
 paki Boga kiye kaštiga, tepuchi na nas
 šem mešti švoga predragoga šina.

O kolikoye blasen on ki otsi švoye
 zapira pred vřakim inim pozorom, i
 neche viditi ni šlišati drugo, nego pro
 špetoga Išukrista: vakomye vřaka miš *ivan se*
 lošt i vřako prešmerno škrovišche mu
 drošti i umetelštva poštavlieno. Blas
 G sen

KAP. VI.

zen ē on, govoru, ki vazda misal svoyu
 passe i sītu drsi zovakovu Bosastvenu
 yistvinu, i zovakovim preslatkim i spa
 sitelnim pityem, opiya Dusu svoyu
 zlyubavu Bosyu.

Da prvo nego utsinim konacz ovo
 mu govorenju: prvo hochu dati nazna
 nie Krstianinu, da S. Avgustin ima o
 bitsai ovi bosastveni sakramēt imeno
 vati uzal od lyubave i otainu yedinstva:
 I govori, da on ki prīmlie otainu ye
 dinstva, a neohrani uzal mira, ta nepri
 imlie otainu zasse, nego svidotsastvo
 osuyenia suprot samoga sebe.

Zats ē po
 stavliēša
 kramēt ol
 tsa.

Zato znati imamo, da Gospodin ē
 naredil i postavil ovi sakrament ne liš
 to da naš utsini sigurih i stanovitih pro
 sschenia grihov nassih, nego yoss da naš
 rassiepli i vasge na mir, na yedinstvo, i
 bratinsku lyubav, zats gospodin vaos
 vom sakramentu naš tsini delnike tela
 svoga takovim natsinom, da postane
 yedina rits snami zayedno, i mi sñim.

Zato

Zato neimiyuchi on drugo, listo yedino telo koga vsih nasi delnike tsini, potrebito ē da otſhe vsi mi skrozi takovo udiljenje poſtanemo yedno telo, ko yedinſtvo znamenuye kruh ſakramenta, ki kako yeſt utſinen iz vnozih zrn ſkupa zmefſanih, i takovim natsinom zmefſani, da yedno zrno od drugoga nemoſe reſe razabrati: Tako i mi imamo biti ſkupa zdruseni i vyediñ ni ſtakovim i tolikim yedinoduſnim mirom i yedinſtvom ſrcza i miſli, daſe nebude moſe glaniedna naimaņa raſpra ni razdiljenje meinami zgoditi: Ovo nam kaſe ſti Paval kada govori. Tsaffa blagoſlova ku blagoſlavliamo, nili pritſeſchenie krvi Iſukriſtove? i kruh ki lomimo: nili pritſeſchenie Tela Iſukriſtova? Vnozi yeſmo yedā kruh i yedno telo, yere vsiſmo pritſeſtni yednoga hliba.

Primlyuchi tada ovo preſſveto pritſeſchenie, pomiſliti imamo, daſmo vsi ſa Iſukriſtom zayedno ſkupa zmefſani,

G ſ vsiſmo

Miri yed
dinſtvo
znamena
no ē, kru
h i vino.

1. Kor. 10.

KAP. VI.

vſiſmo udi iednoga tela, udi Iſukriſtovi
 tako da nemoremo osaloſtiti, oklevetati
 ili porusiti niednoga od bratov, da taka
 ſe va ñem neosalostimo, oklevechemo
 i porusimo ſamoga Iſukriſta : nemore
 mo neſkladnoſti meyu brati imeti, da
 yu takaiſe i ſa Iſukriſtom nimamo: ne
 moremo Iſukriſta lyubiti, akoga vbra
 tih nelyubimo : koliku ſikrb imamo za
 tilo naſe, toliku imamo imeti za tilo bra
 tov, kiſu udi tela naſtega: kako niedno
 ga uda vnafem tilu nimamo, ki ka
 da chuti ki beteg ili bolezan vſebi, da
 ſe ne razlie i ne raztete po vſih drugih
 udih, tako nimamo dopuſtiti ni priſtati
 da brat naſ niedno zlo trpi daſe nañ ne
 ſmiluyemo.

Priprava
 Kſakra
 mentu.

Zovakovim miſleniem imamoſe
 pripraviti ktolikomu i takovu Szakra
 mentu, yauliayuch va ſrdczih naſih yed
 dnu goruchiu ljubav ſuprot naſſemu
 blisñemu : yere ka vechia nagiba i volia
 naſ more brſe nagnuti kzaimenoi liu
 bavi,

bavi, nego videchi da Isukrist daruyuchi nam samoga sebe, nedanaš lišto ponuia i zove, dašše yedan drugomu daruyemo, nego koliko ofšchie tsiniše opchen všim nam, i tsini dašmo yedno vañem: Zato seliti imamo i ktomu nadštoiati, da bi vavših naš yedna šasma duša, yedno šrdcze, i yedan šam yazik bil: buduch škladni, i u yedineni vmišli, vbešedah i vdelih. I znaš došbro i gledai všaki křtianiñ, da kada godire prijmemo ovi prešveti Szakrament, dušni yešmo všakomu delu, raboti i trudu kaaliubavi prištoye, takoi tim natsinō, da neosalostimo brate našše vniyednoi ritsi: tere da neostavimo niednu rits da neutsinimo zaprud i pomoch ñih potribi. I akosiu ki, koi prištupe kaovoi nebeškoj trpezi šivete vetsyere Gošpodñe, buduchi razdileni i od bratov odlutseni: ti ištiti za štanovito znaite, i drsite da nedoštoino yidu, i krivi yeššu tela i krvi Gošpodñe, yi-

Kigodiše
pritseš-
chuye, duš
sanye va
vših, švo
mu blisnie
mu, ka lyu
bavi priš-
toye.

G iñ duch

KAP. VI.

duch i piyuch svoye vlassche osuyenie;
zatsto po nih ne manka razlutsiti i trza-
ti telo Isukristovo, kad su odlutseni i
razdileni od bratov, radi srda i zle vo-
lie, to yesit od udov Isukristovih, i tako
neimiych dela niednoga va Isukristu,
mistar mane priimluchi presveti sakra-
ment kasu da veruyu, da vse nih spa-
senye stoit v priyetyu i vyedinstvu Isu-
kristovom.

Idimo tada prieti ovi nebeski kruh
da budemo tsastili spomenutye muke
Gospodne, tere da podpiramo i tvrdi-
mo ovim spomenutyem veru i stano-
vishvo proshchenya grihov nashih, i da
zbudimo mislenya srdacz, i yazike
nasse: nato da hvaliti budu i prodikova-
li prezmernu dobrotu boga nassega, i
poto za ohraniti zaimenu liubav me-
yu sobom i svidotsitiyu yedan drugo-
mu zyednim kupnim yedinstvom, ko
vsi imamo vtelu Isukristovu Gospo-
dina nassega.

Mimo

Mimo molitve, i spomenutya krsta, preodlu-
 i gusta obitsaya pritselichenia presvetos tsenie od
 ga sakramenta, yesit osiche vele dobra tseti te po-
 pomochi suprot neulanyu i strahu, ki ni mochi. Ili-
 priatel lyubavi Krstanskoi, spomenut prot neus-
 ye nassaga preodlutsenya i izabrania ksi fanyu.
 votu vetsnomu utvryeno va ritsi Bos Efez. 6.
 yoi, ka yesit mets Duha svetoga, sikim Luka 10.
 moremo pogubiti nepriatele nasse: Ra Znati de
 duitesse, govori Gospodin, zato dasu smo preo-
 imena vassa vnebesih zapisana: Stano dlutseni, e
 vito ni veche radošti na ovom svitu, ka uzrok ve-
 bi veche tiffsila i pokoila nevolna i napa selia tslo-
 stovana krstianina, ili kie vakoi grih u vika.
 pal, nego spomenutye negova preod Filip. 4.
 lutsenia, izabrania i stanovitstva, da e Rim. 8.
 on yedan od onih, kih imena yesu za-
 pisana uknigah sivota, i dasu izabrani
 od Boga da budu prilitsni oblitsyu Isus
 krstovu.

O neizretseno utissenie onoga ki ima
 ovu veru, i koyi neprestanno usvoyem
 brezu ima i pomislia na ovo prestlatko

G iii i utis

Psal. 31.

Ki Evāye
lie prijm-
lie, štano-
vit ē daye
preodlu-
tsen.

i utišeno preodlutsenie : škrozi ko zna
da akoš prem pade ališe opotakne, Bog
Otacz negov kigaye preodlutsil ksivo-
tu vetsnomu , vazdaga zruku svoyu
podpira : ta isti vazda tako vašvoyem
šrczu govori : Akomeye Bog izabral
i preodlutsil kšlavi šina švoga, kimi ho-
che patsati ili škoditi : ako yešit Bog za
naš , govori Š. Paval , ki nam hoche bi-
ti šuprot : Patse navlaštito nato da pre-
odlutsenie vnaš išpušeno bude, pošlala
ye šina švoga predragoga , ki yešit šiz-
gur zaklad , da mi ki šimo prieli milošti
Evanyelia, yešimo šinove Bosyi izabra-
ni kšivotu vetsnomu .

Plod i
znamenie
da znamo
dašmo
preodlu-
tseni.

Ovo prešveto preodlutsenie drsi i
znamenie ohrani pravoga Křstianina vyednoi ne-
da znamo preštanno i duhovnoi radořti : Yavlia
dašmo vašem pobolšřanie dobrih del, usisega i
preodlu = potitse na lyubav Bosyu, tsiniga nepria-
tela ovoga šivita i griha . Kiye tako plah
ili div i selezan , znayuchi dagaye Bog
po šega nešmerno i milošti prvo vek
švoga

svoga sina stvoril da vas negori lyubav
 vu Bosyu? Kiye tako priprosti, zanissi
 tar i strasliv, da ne drsi za yedno smre-
 dlivo gnoissche vse rasskosshe, vsako na-
 slayenie, tsasiti, i vsaka bogatastva os-
 voga svita, znayuchi da yesit od Boga
 utsinen nebeski grayanin? Ovi yesu ki-
 se Bogu pravo klanayu Vduhu i va is-
 tini, prijmlyuchi vsaka, volie i nevolie,
 srichna i nesrichna iz ruke njih Otcza
 Boga, hvalechiga vazda, kako Otcza
 milostivoga, prava i sveteta va vsih njih
 delih.

Ovi isti tako va Bosyulyubav usga-
 ni i orusni znayuchi njih stanovito pre-
 odlutsenie, neboyesse smrti, ni griha, ni
 diavla, ni pakla: onineznayu isto yesit
 srd Bosyi, zatsto nevide Vbogu nistat
 drugo, nego lyubav otsinu i dobrovol-
 nost suprot nim. I ako su vkoih nevo-
 lih, onie prijmliu kako za yednu po-
 moch i priazan od njih Boga, i svetim
 Pavlom zayedno vapiyu: ki nasi hoche Rim. 8.

G v razdis

razdiliti od lyubave Bosye : nevolie, ili
tuge ili prognanie, ili glad, ili nagota, ili
pogibel, ili mets, kakoye pisano: tebe ra-
di vazdan smrti yesmo predani, drsani
yesmo za ovcze od mesarnicze, ali nissi
tar mañe va vsih premagamo skrozi
onoga ki nas lyubi.

17417.

Zato S. Ivan prez uzroka negovori,
da pravi Krstiani znayu da hote biti
spasieni i slavni, tere da zovim ufaniem
se posvechuyu (to yesit, na Bosyu slusa
buse odlutsuyu) kakoye Isukrist svet.
I S. Paval kada napuchuye svoye utse-
nike na Bogolyubno i sveto sivilenie, u-
stih od spomenutya nihova izabrania i
preodlutsenia, kako mochnu i kripku
mits za yaviti lyubav Bosyu i skrb do-
brih del vsirczeh pravih krstianov. Isue
krst takaisse sin Bosyi radi ovoga istoga
uzroka otsito govorasse od ovoga sive-
toga preodlutsenia, yere znayasse od
kolike potrebe i vridnosti yesit znanie
od ovoga preodlutsenia na zidanie iza-
branih.

More

More bitidami retseff: ya znam, da prvo dvo
oni kih imena yesu vnebesih zapissana, yenie.
imayu uzrok sivetivetsnoi radošti, i
Boga slaviti zbesidami i zdeli: ali ya
neznam yesamli ya vatom broyu, yere
sivem va vetsnō sirahu, navlastito zna-
yuchi da sam vele nemochan i krlhak
kšagriffenyu, pred tsigovu šilu nemo-
guše toliko braniti dame vsaki dan ne
premore. I ktomu yosť prilagae, da kad- *Drugo*
še gušto vidim obnevolien i mutsen od *dvojenje.*
razlitsnih nevol i tug, vidim skoro zo-
tsima šrd Bosyi kime tepe i mutsi.

Ovomu tvoyemu dvojenyu ili upi- *Odgovor.*
tanyu odgovarayuch: predragi Brate
govorim, da za stanovitu istinu imast
drsati, da ovo yesu diavlie napasťi ki
naš po vsaki put isťche od Vere odrinu-
ti i švuchi, i od ufanía koye iz vere iz-
haya tere naš šigure tsini Bosye priazni.
Iz ove dragoczenne švite, Diaval sñea-
ga messiriyu šiliše šlechi dušsu uboga
Křtitanina, i oplinitiga otavšake kripo-
šti :

KAP. VI.

stí: Yere on zna da niedan ní pravi ver-
ni, ako neveruye Bosyím rítsam, kí o-
betuye vsíh grihov próščenie, i mír
ñegov vsíakomu kí godi príjmlie milost
svetoga Evanyelia: Govoru, da kígo-
di po ovom obetovanyu Bosyem stas
novito nedrsíše damu yesít Bog milost
tiv i priaznívi otacz, tere da od ñega u-
fano netseka dídine Kralievstva nebes-
koga, ta ní pravi verni Krístianin: i stas
vsíma tsiníše nedostoyan milostí Bos-
ye. Zato S. Paval govori: Da mi yesít
mo hisa Bosya, ako líšto obdrsímo tvr-
do ufanie i slavu ufania dari do kócza.
I drugde naš nagovara i próši da nezas-
vrsemo ufania našega, ko velíku plachu
íma.

Evre. 3.

Evre. 4.

Zato predragi brate nadstóimo stas
vsíu skrbýu da volýu Bosýu tsinímo ka-
ko dobri sinove, i tsuvaimoshe grihov
tsa naíveche moremo, i akoš kadagodi
po našoi kríhkošti i slabošti šagrísimo
zato neveruimo i nedrsímo dasímo stas
gudi

a. Ivan. 2.
Nevolío
vogašvi-
ta níšu
Enaméia
šrda.

šudi šrda, ili dašmo od Duha Š. zapu: Prits. 3.
 ššcheni: zatsto imamo naššega odvetnie Priāši mē
 ka poli Otca, ššukršta pravadnoga, kie lošt Evā
 milošrdie i proššchenie grihov našših. yelia, i za

Šzpomenimoše bratio one pošstave drago imē
 Š. Avguština, ki govori: da niedan šve- yuchi ri-
 tacz i pravadni prez griha ni: A nišštar tsi i naššli
 mañe on liye zato pravadā i švet, da lišš dovanie i
 to udrsi šplodni delō švetošš. I zato ako ššukršto-
 šmo obnevolieni i mutseni, neveruimo vo, to ē
 da nā Bog ššalie nevolie zato daye našš znamē e
 nepriatel, ili dašmo odvrseni: patse br- da yešmo
 se zato daye našš milošštivi Otacz. Gošš- Šzinove
 podin (govori Šzalamun) kašššiga ono- Bosyi.
 ga koga on lyubi i tepe všakoga ššina
 koga priššmlie.

A zato kadašmo prieli miloššt Evan-
 yelia, pokoi tslovik ē od Boga priet za
 ššina, nimamo dvoiti na miloššti i prias-
 zni Bosyoi. I kada znamo i chutimo da
 beššide Bosye i naššlidovanie šivlienyā
 ššukrštova namye ugodno i drago, ima-
 mo zašštanovito drsati dašmo ššinove
 Bosyi

Bosyi i tempal Duha Š. zašto overiti
 nemoguše isiniti zdeli mudrosti slov
 tsaske, nego yesu dari Duha Š. ki vnaš
 po veri prebiva, i ē kako yedan petsat ki
 potvryuye i zapetsati vsrzech naših o
 na bosastvena obitovanja, kih stanovita
 stvo namye prvo zapetsati i štampal
 duha šve- vpamet našu: I zapotvrditi i ustanoviti
 toga duh titi ova obitovanja namye od Boga da
 od obeto- no mesto zaklada: pokle verovaliste, gos
 vania. vori Apustol, znamenovani i zapetsa
 cheniste vduhu Š. od obitovanja, ki ē
 zaklad našega otatsastva.

Evo vidist kako kase, da šrcza vera
 nih yesu štampana duhō svetim kako
 zyednim petsatom, tako da Duha šve
 toga imenuye, duh od obitovanja, zato
 da potvryuye obitovanie Evanyelia, ko
 yesit (kako smo veche krat rekli) yedan
 dobrošrichan glas: ki prošchenie griz
 hov obituye, i sivot vetsy onim ki ves
 ruyu da va Isukristu yesu vsi nih grihi
 kastigani.

Vsi ki verujemo va Isukrista, yessimo sinove Bosyi, kako S. Paval govori Gal. 3. ri, i zato tsassimo sinove, poslalye Bog Duha sina svoga vsrca nassa, ki vapije Abba Otse. I Krimlianom. Oni ki yesu suuyeni duhom Bosyim, sinove Bosyi yesu: yere vi niste prieli duha od raborote drugots vsitrah, negoste prieli duha od posinovlienya, kim vapiemo Abba Otse: zats taiti duh svidotsastvo daye zduhom nassim zayedno dassimo sinove Bosyi, i akossimo sinove, tako yesimo i didichi.

Rim. 8.

I znatisse ima da va ovih dvih mestih S. Paval tsisto i otsito govori, ne po nikom osobuinõ navisschenyu, nego svidotsastvom ko Duh S. tsini opchenim natsinom vsm ki priimlyu milost Evayelia.

Zato ako Duh S. nasi stanovite tseni dassimo sinove i didichi Bosyi, zats imamo dvoiti na nassem preodlutsenyu: On sam govori vatoi istoi Epistoli, Oni

Rim. 8.

nili

Znaměya i nih kihye prvo odlutsil, tihye i prizval,
preodlu= i onih kihye prizval, utsiniye pravadne:
tsenoga. i one keye pravadne stvoril, yesit takoye
 proslavil: tsa retsemo zato na ove ritsi:
 Akoye Bog sinami ki bude suprot nam:
 ako tada ya istinno znam, da me yesit
 Bog prizval, i darovalmie veru, i plodi
 ki isne ishayayu, a to ē mir kōšienchie,
 umaranie plti, i osivlienie duha, ako ne
 savšima, dai yedan del, zatsto imam
 dvoiti yesamli preodlutsen?

Potom offche reczimo S. Pavlō za
 1. Kor. 2. yedno, da vsi pravikristiani, to yesit, o-
 ni ki Evanyeliu veruyu prijmlyu Duha,
 ne ovoga svita, nego Duha ki od Boga
 pride, tsīm nadahnutyē znayu ritsi, ke-
 im su od Boga darovane: ko tsudo ē
 zato ako znamo daim yesit Bog odvis-
 ka daroval yedno vetsno? ali niki go-
 vore da niedā nima biti tako ohol ni be-
 zotsan hvalechiše da ima Duh isukrist-
 tov.

To govore oni nato, kako dabiše kr-
 stianin

štianin hvalil daga ima škrozi mazdu i
 svoga vlasthega dostoyanstva, a ne po
 samo milosti Bosyoi: I kako dabi bila
 yedna oholia isspovidati i rechi dasmo
 kršćiani, tere da ki more biti kršćianin
 neimiyuchi Duha Isukršćtova, ali prez
 same liczemerije moremo rechi Gos-
 podin Isus, ili zvati Otcza Boga ako
 Duh nā nenagiblie šrcze i yazik izgo-
 varati tako šladak glas. I nistarmāeti
 isti koi naš drse za ohole i bezotsne, za-
 to da govorimo da nā Bog daruye zve-
 ru zayedno Duha Š. ne samo nam ne
 prepovedayu i nekrate da govorimo
 vsaki dan Ottse naš, nego nam zapo-
 vidayu.

Rim. 8.

1. Kor. 12.

Rim. 3.

Da reczimi, kako yesit zmosno raz-
 lutsiti veru od Duha Š. buduch ona vla-
 šche delo Duha Štogar. Akoye paki o-
 holia verovati da yesit Duh Isukršćtov
 vnaš, zats tada Š. Paval zapovida Ko-
 rintianom da škullayau ako imayu veru, li Duha
 govorechi dasu prokleti ako neznayu švetoga i
 H da meti.

2. Kor. 13.

Ni kršćia-
 nin on ki-
 še nehva

KAP. VI.

da yešit Isukršit vñih . Zaišto velika šila
pota ē zoholiyu potvarati křštiane, koia
še šmīyu pohvaliti daye Duh Š. pri ñih,
prez ke hvale křštianštvo nemore biti
ni obštati .

Ivan 14.

Ali Isukršit nemore lagati, ki govori
da ñegov Duh yešit švitu neznan, i da ē
lišto od onih znan poli kih on prebiva .
Budite tada ovi išti pravi křštiani, da o-
štave šrcza i mišli Evrejške , da špra-
ve primu oklopivši milošt švetoga E-
vanyelia, i poznati hote da křštiani ima-
yu Duh Š. tere da znayu imetiga .

Vpitanie.

Mogalbi paki niki rechi, da křštiani
prez ošobuñnoga oštivovanja nemore
znati yeli vmiłošti Bosyoi, i potom na-
šliduye da nemore znati yeli preodlu-
ksen, i mogalbi navlaštito naprid pošta-

Eklez. 6.

viti one bešide od Szalamuna pišane :
Tslovik nezna yeli doštayan širda ili

1. Kor. 4.

lyubave : i one Š. Pavla ka Korint. Ya
neznam dabihi kriv bil vñednoi ritsi, da
ništarmañe vatom nišam pravadan u-
tsiñen. Ya

Ya mñu dasam dosta tsisto i svi- Odgovor
tlo zgora iz svetoga pisima pokazal, da vkože is-
ono mnanie yesit hinbeno, manka listo kazuye
yedno krarko pokazanie, da ove dvi datslovik
zgora retsene oblasi, svrhu kih navla- more zna-
stito yesit ovoisto mnanie osinovano i ti daye va-
zatseto, nimayushe sovim razumom ra- milositi
zumeti. Bospoi.

Kolikoše Ksalamunovim besidam
pristoi, akoš nišu verno izlosene vop-
chenom tlmatsenyu: Nistat maše ni
tslovik tako nerazumā ki kada tste Sza-
lamunovo pisimo, da nebi mogal svi- Szkozi
tlo i tsisto videti, da on tako drsi i hoche znamēia
rechi: da ako ki hoche škrozi ritsi ili zla- zla i dob-
menia kaše vsadašnem sivotu naovom bra kaše
svitu zgayayu suditi i drsati, daga Bog zgayayu,
lyubi ili nenavidi: taše zaman trudi, kad nemoreše
ovaištra znamenia še zgayayu pravda- znat yeli
nomu i nepravdomu, onomu ki sr- tslovik va-
rvu ofruye i ki neofruye, dobromu i gri- milositi ili
sniku. vnemilositi Bospoi.

Od tuda še more znati da Bog neis-

H ij kazuye

Tlmatsěie
 bessid šve
 toga Pav-
 la 1. Kor.
 na 4. zgo
 ra retse=
 nih to ē, a
 nezna da
 bih kriv
 bil vnied=
 noi ritsi .

kazuye vazda svoyu lyubav, onim kim
 zvanška dobra i šrichna daye na ovō
 svitu : ni vazda neiskazuye šird svoi
 šuprot onim kih kaštiga . Mniliše tebe
 zato predragi brate daše ima tako odlus-
 tsiti i drsati : da tslovik nemore biti štra-
 novit milosti Bosye, zato daše ovo šta-
 novitstvo nemore pochutiti ni znati od
 razlitsnih ritsi ili znamenih minuchih i
 vrimennih keše zgayayu .

Ovoišto Szalamun malo prvo go-
 vori daše nemore razabrati vtsemnye ra-
 zlitsna tslovitsya dušā od duše yedne
 beštie, yereše vidi da tslovik i beštie ye-
 dnako umirayu yednim natsinom . Ho-
 chemoli zato mi škrozi ovakovo zvan-
 ško zgayanie odlutsiti, da mnanye i dr-
 sanie košmo prieli od vetsnosti duše, ē
 vštanovicheno i potseto lišto vzlamē-
 ia kaše zgayayu . Ali zamansheye vye-
 dnoitako tsištoi ritsi truditi .

Koliko paki od bešed Š. Pavla, go-
 voru, da on govorechi od zrutsenia ili
 šlusbe

slusbe Evanyelia veli da nezna da bi sia-
grissil va ovo i istoi slusbi ili prodiko-
vanyu, ali zato ni stanovit daye iznu-
tra utsinil to tsaye dusan bil, i daye vatō
dosstignul poli Boga hvalu pravde, kako
on kie utsinil vse ono tsa yesit pravo, i
tstosic yednomu vernomu razdilitleyu
pristoi (kako yedan pravi i mudri hisni
otacz) govorechi od svoga izrutsenia
ili opravlianya ne bisse simel za pravadna
drsati, daye naplne dossvrsil tstoye dusa
bil po voli svoga Gospodina, nego po-
stavilbi vse to vruke negove.

Da ē ovo pravi razum besed Š. Pa-
vla, niedan neche dvoiti ki bude tstal, i
zrazumō proczinil beside pridne i po-
sledne. Znam stanovito da niki tlmaz-
tsechi besede Š. Pavla govore, da ako
prem on ni poznal vsebe niedan grih,
zato ni znal pravada biti poli Boga, kad
niedan (kako David govori) nemore na-
plne i svrseno grihe znati: ali ti isti ne-
znayu i nedomisliayusse da Š. Paval ne

H in stavlia

KAP. VI.

stavliaſſe praviczu vdela, nego va veru
i da odmetaſſe vſſaku vlašſchu praviczu
ili pravadno ſtvorenje, obymljuchi li
ſto onu praviczu ku Bog daruye radi
ſukriſta, i nepomiſliayu da on biſſe ſta
novit da yeſt pravadan ſtvoren ili ſpa
ſien, obſluſuyuch czelu i tſiſtu kriſtiani
ſku veru: I znayafſe da vnebeſſihu bi
ſſe pripravljena kruna ove pravicze, i
ſtanovit biſſe da niedno ſtvorenje, ni na
nebi ni na zemlini upaklu ni bilo zado
volno odluſitiga od lyubave Boſye, i
umriti ſeliaſſe, iſtinno znayuchi da ho
che ſa Iſukriſtom biti: Vſe ove riſi bi
lebi hinbene, akobi on nebi ſtanovit da
yeſt pravadan, ſkrozi veru govoru, a
ne ſkrozi dela. Zato predraga bratya
netsinimo govoriti ſ. Pavla ono tſa on
nigdar ni nimiſlil, patſe ono tſtoye on
vazda lyuto arval, odgovarayuch onim
ki yednako tſiñahu mirechi pravadno
ſtvorenje zdeli a ne zveru Iſukriſtovu
Goſpodina naſſega.

Ali mimo ovih istinnih i stanovitih dviyu svidokov Szalamuna i Š. Pavla, moglebiše predpolositi nike druge beside iz Štoga Pišma, ke napuchuyu i nagiblyu tslovika na strah, koi vidise da yesit suprot preodlutsenyu: Akobih pa ki hotil silmatsiti vse ove beside yednu po yednoi predgobi bilo.

Da govoru obchenim natsinom da strah rabotni, ē navlastito staroga Testamenta, a lyubav sinovlia, yesit vlascha novoga testamenta, kako Š. Paval svidotsi kada Krimlianō govori: Vi niste opet prieli Duha od rabote vstrahu, negošte prieli Duha od posinovlienja sinov škrozi koga vapiemo Abba Ottse. I Ktimoteyu govori da Bog nam ni dal Duha od straha, nego od yakosti i lyubave, ki škrozi stvorena obitovania poustih svoih Prorokov namye Isukrista daroval: i utsinilye da prez straha odrišeni od ruk nassih nepriatel, nemu silusiti imamo vsivetositi i vpravdi pred

H iij nim

Szvidoe
tsastva
ka nass na
puchuyu
kštrahu
Bosyemua
neodnim
lyu preod
lutsenie.

Dvoye
vršti
strah blu
sechi i si
novah.

Rim. 8.
1. Tim. 1.

KAP. VI.

ñim vavše dni sívota nassęga .

Od ovih i od vnozih drugih bessid
 Š. pišma otsitoše vidi, da strah mutsni
 i rabotni nepristoše kršćianinu : I ovo
 naš tvrdiošche , zats ovišti strah yešt
 suprot vešelyu duha , ko vešelye ē ye
 dna vlascha rišs kršćianina, kako Š. Pa
 val otsito i svetlo utsi Rimlia: govore
 chi, da kralievstvo Bosye yešt pravda i
 mir, i vešelye vduhu Š. to yešt, kigodi
 vkralievstvo milosti Evanyelske vni
 de, pravadanye stvoren po veri : potō
 našliduye paki da usiva mir kōšciencie
 sivoje, ka rodi yedno švršino duhovno
 i šveto vešelye . Zato ovišti veche
 krat švetuye kršćiane da vazda uvešels
 yu šveti imayu. I Š. Petar govori da o
 ni ki va Isukrsta veruyu ako šprem ye
 šu zrazlišnimi nevoliami napastovani,
 raduyušę neizretsenim i šlavnim Ve
 šeliem .

Rim. 14.

i. Pet. 1.

Šveto pi
 šmo priti
 zalim.

Zato kada Š. pišmo priti i štrašs kr
 šćiane: Znati imayu da onim kršćianō
 govo

govori kiši preveliku slobodu vazimlyu zrobotni
 ki neobdrse tsasne zakone sinov Bos= strahō, a
 yih : imayu biti drsani kako sluge vstra= sinovlim
 hu, dokle okuše kolikoye sladak Gos= izabrane
 podin, i da vera vanih utsini svoye plo= utsi i opo
 de : tere da budu imeli toliko lyubave mina.
 sinovlie, da bude zadovolna ohraniti
 nih vkrašoti krstiaske stine ili kamika,
 i vnašlidovanyu Isukristovom.

Kada ovo isto svetopisimo prave kr-
 stiane svetuye na strah, negovori da
 biše imeli boyati suda i gniva Bosyega,
 kako dabih imel osuditi, zats kakos-
 mo yure govorili : skrozi svidotsastvo
 ko Duh S. daye nihovu duhu, znayu
 dayihye Bog prizval tere izabral, i to
 skrozi negovu samu milost, a ne za-
 nih dostoinost. Zato nistarnedvoimo,
 daih neche po ovoi isto milosti vbla-
 senstvu obdrsati i ohraniti vko ihē pos-
 tavit.

Zato S. pisimo nesvetuye i neopo-
 mina ovih naštrah slusechi ili rabote, ne

H v go na

Plod strah: gona sinovli, to ē, kako dobri sinove
 ha sinov: tsuvatiše imamo da nevredimo lyubav
 lia. kristiansku, i ne utsinimo niednu rits ka
 Efex. 4. bi bila suprot krašoti sinov Bosyih, te
 re da neosaloštimo Duha Štoga ki vnaš
 prebiva: I kad znamo pregrissenie na
 šie šhabliene nature, vazda imamo biti
 bdechi na strasi: i dašie nigdar neufamo
 šami naše, yere vnassoi plti i vsirczu na
 šsem prebivayu poselenya i nagibe, ki
 kakono šmrtni nepriatelí Duha, vazda
 naš napaštuyu, i šlegavo naš tsine dašie
 mo oholt, tsastolyubni, škupi, plteni, i
 švitovni.

Ovoye štanovito on strah naki Što
 pišmo prave kristiane švetuye i napu
 chuye, kišu yure okušili kolikoye šla
 dak Gošpodin, tere nadštoyu ša vřaku
 škrbyu da šukřta našliduyu: terešie
 zovim švetim štrahom oblatse, kada
 štaroga tslovika iz šebe švlatse. Nima
 yu nigdar pravi škřtiani ovi Šzinovli
 štrah šavřima iz šebe švuchi, koí yeřit
 velik

velik prijatelj kršćanskoi ljubavi : kako
i blusechi, jeste neprijatelj, i sñu nemore
skupa stati.

Po ritsah svrhu retsenih tsistose mo-
re razumeti da yedā dobri kršćanin ni-
ma dvoiti na proshchenyu svoih grihov,
ni milosti Bosyoi : da nistat mañe za-
utsiniti zadovolno tstatczu hochu pod-
pisati nika svidotsastva svetih Doktu- Szvido-
rov, ki ovu istinu potvryuyu. S. Ilarij tsastvo
svrhu Štoga Matie vpetō Kanoni govo svetih do-
ri, da Bog hoche, da prez niednoga dvo- kturov,
yenya nestanovite volie ufati imamo : kršćanin
zats inako pravadno stvorenie nedobi- more biti
vase skrozi veru, ako taista vera jeste Sigur i
dvoyecha. Evo svetim Ilariō svidotsi- stanovit
se, da tslovik nima od Boga proshche- proshcheia
nia svoih grihov, ako prez dvoicze ne- svoih gri-
veruye imetiga, i dostoino jeste : zats- hov.
to on ki dvoiyipodobanye valu Morsi- Ilarij.
komu ki ē missan, i odvetrov muchen : August
Zato taisti tslovik nima misliti da ho-
che kugodi rits od Boga imeti i prieti.

Po

KAP. VI.

Poslusaïmo zato offche S. Avgustina, koi vsvoyem manualu naš utsi ode siebe odagnati manenu mišal, ka nam hoche vazeti ono sveto i mudro stanovistvo : mrmrai veli kolikogodi hoche manena mišal govorechi, a kiši ti? I kolikaye ona slava? skim dostoyanstvō hochešyuti dobiti i obdrsati? ya ufano odgovaram : Ya znam komušam veroval, znam damie dal pomilošti negovoï sîna svoga : znam da yešt istinno negovo obitovanie : moguch vdavanju tstogodire on obecha, i more utsinīti tstogodi hoche, vnosīcza grihov moih nemoremi straha utsinīti, Akoya pomīslim na smrt Gospodnū: Vše moye ufanie yešt va negovoï smrti. Smrt negova yešt dostoinost i mazda moyat pribisīsche moye, spašenie moye, sivot moi, i uskrišenie moye. Dostoinost moyā yešt milost Gospodna. Nīsam ubog mazde dokle Gospodin od milosti nēpomañka.

I ako

I ako milostiñe Gospodñe yesu vno
ge, i ya yessam vnosan i bogat vmazdi
i vdostoyāstvū, kolikoye on veche mo
guch Szpassitime, tolikosam ya veche
sigur.

Ovoisto Avgustin vyednō drugō
mestu z bogom govorechi tako govo
ri, dabiše bil mogal desperati za veli
ke sivoje grīhe, i za prezkonatsñe ne
marnosti i linobe sivoje, akobiše slo
vo nebilo vpltilo. I potom pristavlia
ove beside: vse moye ufanie, vse mo
ye stanovitstvo ufanía moga, postav
lienoyest vdragoczenno krv ñegovu,
kaye za naš prolita, i za spašenie nasse,
kñemu vzdisssem, vañem ufayuchi se
lim se ktebi Ottse utechi, neimiychi
moye pravadnosti, nego onu kaye sina
tvoga Isukrista.

Szveti Avgustin va ovih dvih me
stih otsito kase, da kristianin nimaše bo
yati, nego stanovit biti svoga spašena
ya ili pravadnastvorenía, na tvrd funda
ment

KAP. VI.

ment postavliayuchi ovo, ne vdela sivo-
ya, nego vpredragu krv Isukristovu, ki
nasi tsisiti otavsih nassih grihov, tere nasi
Zbogom miri.

Brnardo.

Szveti Brnardo od navisschenia go-
spodna, vprvom Szermonu ili slovu,
otsito govori, da ni zadosita verovati
da nemoreš imeti prosschenie grihov,
nego po odrissenyu Bosyem: i ni za-
dosita znati ni verovati da nemoreš

Ni zadosi od sebe niedno dobro poselinye, ni nies-
talisto dnoga dobra dela imeti, akotiga on ne
verovati daruye: I ni zadosita verovati da nemo-
da skrozi rest dobíti sivot vetsni stvoimi deli, ako
Isukrista taisti sivot vetsni tinebude za ostun po
yestu grihi milosti darovan. yoss mimo ovih ritsi,
odpussche (govori Š. Brnardo) koye imayusse br-
ni, nego se drsati za yedan nestanovit zatsetak i
potribno= fundament vere: od potribe yesit da ve-
ti ē vero= ruyess da po nem, i radi nega yesiu yoss
vati da i i tebe grihi odpusscheni.
tebiošo= i tebe grihi odpusscheni.
buino ye= Evo vidiss kako ovi szveti tslovik go-
su odpuss voripotvryuyuch da ni zadosita vero-
cheni. vati

vati obchenim natsinom prosshenie grihov, nego potribnotiye verovati dati yesu i tebi oslobuino vse tvoye nepravednosti po ISKTU odpushchene: A navlastito za ovi ratsun, kadatiye Bog obechal pravadnate utsiniti skrozi zaslusenie Isukristovo, ako ti neveruyesh dasi pravadan stvoren radi zaslusenya Isukristova: ti tsinish Boga lascza, i potomtoga tsinish nedostoyan preobilne milosti negove.

Retseff paki, ya dobro veruyu daye Dvoyeie. prosshenie grihov, i znam da e Bog istinnan, ali dvoim natom da nisam dostoyan ni vredan tolikoga dara. Yati od Odgovor. govaram tako, da prosshenie grihov nebi bil dar, ni milost, nego bilabi yedna placha, akobitiga Bog dal radi dostoyanstva i vridnosti tvojih del: nego ovoti drugots govoru i ponavljam da Bog te prijmie i ima za pravadna, i nestaviti tvoi grih naratsun, radi mazde i vridnosti Isukristove, koyati e darovana, i postala

stala yest tvoja vlastcha, vere radi.

Zato nasliduyuch ovo svetlo svetovanie i nauk S. Bernarda, nemoi verovati listo opchenim natsinom prosshenie grihov, nego prilutsi ovo verovanie ktvomu vlastchemu spashenyu, veruyuch prez dvoicze da radi Isukrista yestuti od puschene vse tvoje nepravdnosti i ovim natsinom hocheš Bogu slavu dati, spovidayuch i potvryuyuch da ē milostiv i istinan, tere hocheš biti pravadan i svet pred liczem Bosym, buduchi posdiliena skrozi ovu veru i spovidanie, pravicza i svetost Isukristova.

Szada vrachayuchse na govorenje od preodlutsenia govoru, da skrozi zgora retsenih ritsi svetlo i tsištose razumi, da stanovitsvo preodlutsya pravim Krstianom neskodi, nego vele pruzdi. Odvršenim i hinbenim krstianom, netsinimiše dabijm moglo pruziti: Akobiše prem takovi lyudi kuffali i dali na Verovanie rekuchi, Da yesu vtsislui i vbroyu

vbroyu preodlutsenih, nigdar nebi mogli toga dati razumiti svojoj konšienszi koyabi vazda odgovarala suprot.

Da mnisse, da nauk od preodlutsenia more škoditi onim, koji usayu rechi : ako jesam yedan od Boga odvrsenih i prokletih, tstomi prude dobra dela? Ako sam od preodlutsenih akošše premietrudī vdobrih delih, ya zato li budu spašsen. Yati na kratko odgovaram, da zonimi njih vrasyimi Argumenti, i hudobnimi besidami skupliayu sami suprot sebi srd Bosyi, koji yest křstianō oisitoval da mogu znati tsto ē preodlutsenie, za stvoritiyh vruchih a ne stude njih vlyubavi Bosyoi gotove i priprave ne, a ne lene vdobrih delih.

Zato yedā pravi křstianin od yedne strane za stanovito drsi daye preodlutsen křivotu vetsnomu, I da spašsen bude, ali ne radi vridnosti svoih dobrih del, nego radi izabrania Bosyega, koji ne radi del nassih nego za pokazati mi
I loše

KAP. VI.

lošit svojyu našye preodlutsil na sivot
versni: I od druge strane tako skrbno
nadstoyi dobrim delom Isukrsta našlie
duyuch, kako dabi negovo spašenie iz
hayalo od svoga vlasthega dela, truda
i nadstoyania.

On paki koi radi nauka od preodlu
tsenia dobra dela netsini (govorech ako
sam preodlutsen, po vsaki put hochu
biti spašen prez truda dobrih del) ta is
ti govoru, otsito kase da yešt dobra de
la tsinil ne za lyubav Bosyu, nego za
svojyu vlastchu koristi i lyubav: Zato
more biti da negova dela bihu dobra i
sveta pred lyudi, ali pred oblitsyem Bo
syim ki šreze i mišal tslovitsasiku vidi,
bilaslu hudobna i mrška.

Ne lišto
dobrim,
dai krivi
kršćianō
prudi
znanie od
preodlu.
tsenia.

Od tudashe more viditi, da nauk od p
odlutsenia brse prudi nego škodi kri
vim kršćianom, yereim odkriya njih li
czemeršku hinbu, ka doklegodi stoi
šakrivena pod plascchem zvanških del
nemoreše izlitsiti.

Ali

Ali hotilbih datijsti ki govore ya ne-
 chu dobrotsiniti, zats akošā preodlutsē
 na sivot versni, akoše prem v'delih ne-
 trudim zato li hochu biti i pašen. Ho-
 tilbih, govoru, dabimi rekli, zatsto ka-
 dašu betesni, negovore, ya nechu likara,
 ni likariyer. Yere ono tsa ye Bog odlutsil
 od mene nemore mañkatu: zatsto yidu-
 zatsto piyu: zatsto zēlyu oru i kopayu,
 i vinograde šade, i štolikim nadštoya-
 niem škrbno tsine vsako dugovanie ko
 prišto i ksitku i pomochi tela: Zatsto ne-
 govore vsi ovi nassi trudi i škrb yesu
 odveche i prez potribe, yere ono tsaye
 Bog priavidel i odlutsil od sivota i šmrti
 nasse, ni zmosno da še nezgodī.

Zato ako priavidenie Bosye netsini-
 ih lene i nedelave vritsah ke ktelu pri-
 štoye, zatstoih ima nedelave i nemarne
 tsiniti vritsah ke kšvršenyu i delu kři-
 tianškomu prištoye: Ko yesit prez pri-
 like i dvoicze veche plemenito nego ē
 telo. Ali vidimo da ni Isukrist, ni Š.

I ij Paval

KAP. VI.

Paval radi smutne pkletih i odvrsenih
 nišu zato ostavili prigodnu istinu pro-
 dikovati na sazidanie i svršenje iza-
 branih, kadaye sin Bosyi nih radi tso-
 vik stvoren i nakrisu umoren: Ni mi
 osšche, radi smutne krivih kršćianov
 nimamo prestatí prodikovati pravim
 kršćianom pokle yešmo poznali daye
 od tolike koristi i uzidania.

Doslišmo hvála Bogu hkonczu na-
 ših zgovorov, v'kih naše poglavito
 odlutsenie bilo yešt tsastiti tere zvelitsa-
 ti znašu slabu mochu divno ili tsudno
 dobrotvorčie i dobrotu, kuye kršćianin
 priel radi ppetoga IŠKTA, i pokazati
 da sama od sebe pravadna tslovika tsi-
 ni: to ē, da Bog prijmie tere za prava-
 dne ima i drsi vsih onih ki pravo veru-
 yu, daye IŠKT za naše grihe platil i za-
 doštra Pravdi Bosyoiutsinil: Akoš kako
 no svitlost nemoreše od plamika razdi-
 liti, ki sam sguchi skontsava tstogodi-
 naide, tako i dobra dela nemoguse od
 vere

Vere razdiliti, zats ona sama odsiebe
pravadna i spasiena tslovika tsini.

Ovi presveti nauk koyi Isukrista ve
znassa, tere oholiu nassu ponisa, bilye i
vazda hoche biti proganan od onih krs
tianov ki imayu Evreiska srcza i mis
lslenie. Ali blasen yest onki naslidu
ye svetoga Pavla, odvise i svutsebe os
tavsakoga svoga vlasthega pravotvo
renia, i neche drugu praviczu nego Is
ukristovu sku oblitsen buduch hoche
mochi siguro pristupiti pred oblitsye
Bosye, i prieti hoche blagoslov i didia
nu, neba i zemlie zyedinoroyenim sis
nom negovim Isukristom gospo
dinom nassim zayedno, komu
samomu budi Szlava
vaveki vekom

AMEN.

I in

Tabla

TABLA OD VSZIH

RITSI KESZE VA OVIIH KNI=

siczah udrse.

Sztan tslovitsascki pred Grihom i po-	
tle .	na Karti 2.
Tsto yest porodni grih .	kar. 3.
Ki yest nass blisni .	4.
Pet oficzi zakona .	5.
Velitsastvo griha nima biti uzrok deli-	
peracziona .	9.
Lipa prilika za pokazati nezadovol-	
nost nassih del .	10.
Kakoye tslovik od prokletstva zakona	
odrisen .	13.
Lipo svitovanie kako pravadni va Isus	
krstu postati moremo .	14.
Kako prijmliemo podobu Bosyu .	14.
Lipa prilika , kako su nam vazeti nassi	
grihi .	14.
Kakoye Dussa stanovita i figura zaruz	
tsnicza biti Isukrstova .	17.
Vera rodi stanovito ufanie milosti Bos	
sy .	17.
Vera e yedno znamenie spašenia	23.
Prava	

- Prava slava tslovitsaška yest va Bogu
slavitiše po Isukristu . 23.
- Kakoše po veri oblatsimo zdostoyan
stvom i vridnostyu Isukristovu. 25.
- Niedanše nemore pohvaliti dabi ob
slusil napline zapovedi Bosye. 25.
- Kako dela vernih, akoš yesu nesvršna,
ugodna yesu Bogu. 27.
- Kim natsinō vera tslovi. prava. tsini. 28.
- Paval imenuye svetcze onih, kih mi kr
stiane imenuyemo . 30.
- On ki ima Veru, nemore biti prez do
brih del. 30.
- Postave S. Yakova od dobrih del, ka
koše razumeyu . 32.
- Dvoi sud ili mnanie od pravadna stvo
renia . 34.
- Isukrist ē eksempal krstianina. 39.
- Uzrok krisa naslega . 41.
- Kako vstrplienie rodi skusnu. 42.
- Tsetiri pomochi suprot napasti slabo
ga i mala ufanja . 43.
- Ka ē prava molitva . 43.
- Tsto

Tsto ē nerazlutsiti telo gospodne.	48.
Zatsto yesit postavlien i nareye Sakrament Oltara.	49.
Mir i yedinstvo znamenano yesit kruhom i vinom.	50.
Priprava Ks sakramentu.	50.
Ki suprot bratu sagrafsi, kie ud Isukristov, ta suprot ISKTU sagrafsa.	50.
Kigodisse pritseffchuye, dusaye vavsih svomu blisnemu ka lyub: pristoye	51.
Preodlutsenie.	52.
Znati da simo preodlutseni.	52.
Dvojenje.	54.
Nevolie ovoga svita nissu znameya sda, ili dassmo od Boga odvrseni.	54.
Priāsi milost Evāyelia, i za drago imiayuch ritsi i naslidovanie Isukrist. to ē znamēie da yesimo sinove Bos.	55.
Znamenāia podlutsenoga tslovika:	56.
Ni kristianin on kiše ne hvali Duha S. imeti.	57.
Prosschenie grihov.	62.

KONACZ.

